

Työllisyyden hoidon ja kotoutumisen kysymykset sote- uudistuksessa

Webinaari ti 30.11.2021 klo 9-12

**SOTE-
MUUTOSTUKI**

**KUNTA
LIITTO**

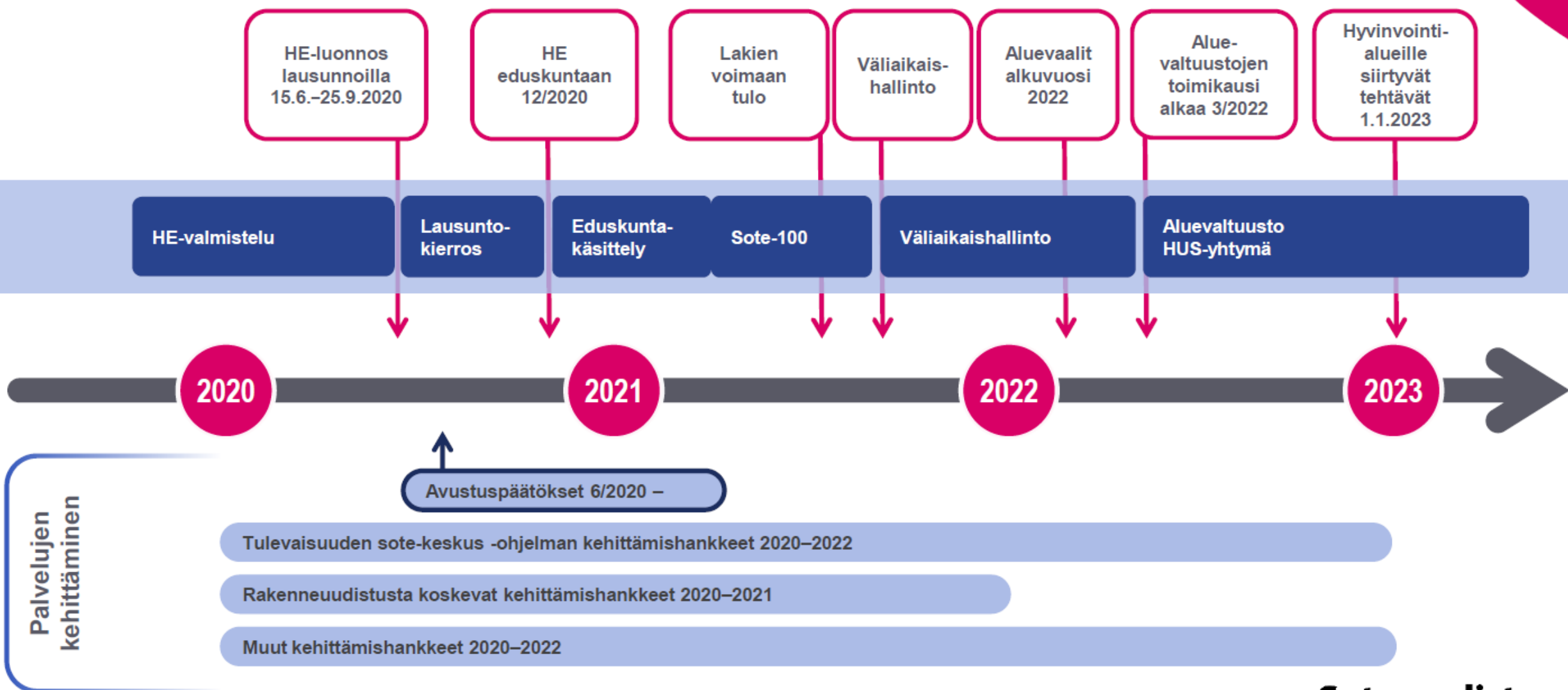
Hyvinvointialueen perustaminen

30.11.2021

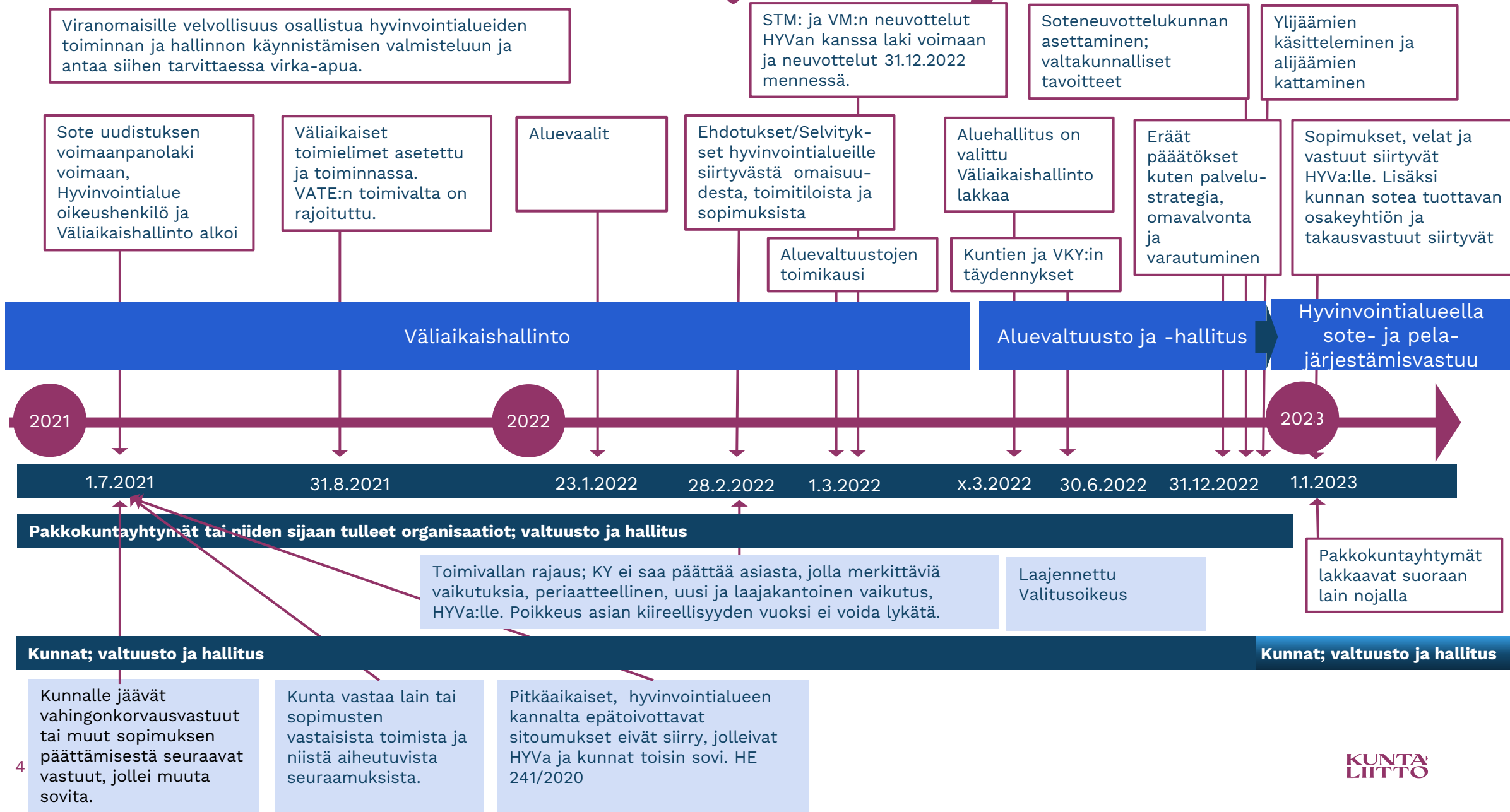
Johanna Sorvettula
Johtava lakimies, VT, eMBA

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

HYVa-uudistus HYVa, kunta ja KY

Sopimusten siirto

HYVa sininen

Kunta punainen

HYVa hankkii
sähköisen
järjestelmän

Sopimusten
tehtäväluokitus ja
metatiedot

HYVa ohjeistaa
ja kouluttaa
sopimusten
tallentamisen

Kunta nimeää
sopimusten
siirron
vastuuhenkilöt

Kunta vie
sopimukset
sähköiseen
järjestelmään

Kunta valmis-
tautuu sopimus-
esityksen
antamiseen

Siirtyvien organisaatioiden HYVa välinen yhteistyö ja velvollisuus osallistua valmisteluun sekä neuvotteluihin

Kunta valmistautuu
omaisuusselvityksen
ja
henkilöstöselvitysten
antamiseen

HYVa
sopimusselvitys

Kunnilta ja VKy:ltä IPR-oikeudet ja luvat
sekä osakkeet päätoimiala sote
palvelujen järjestämistä ja palvelujen
tuottamista varten (23 §). ESITYS ja
SELVITYS

PKY:ien (21 §) selvitys siirtyvästä
omaisuudesta, sitoumuksista,
sopimuksista ja vastuista sekä
olennaisista toiminnallisista että
taloudellisista riskeistä. SELVITYS

Kunnan ja PKY:ien
päättös

Aluevaltuuston
päättös kunnilta
ja SopimusDD

Kunnan täydennettävä
olennaiset muutokset ja jos
HYVa katsoo tarpeelliseksi.

Sopimusten
jatkuvat
päivitykset

Kunnan ja
PKY:ien päättös

Aluevaltuuston
päättös kunnilta
ja SopimusDD

Hyvinvointialueen viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada hyvinvointialueen kunnilta, perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon yhteistoiminta-alueilta, sairaanhoitopiiriltä, erityishuoltopiiriltä ja alueen pelastustoimelta hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelun edellyttämät välttämättömät tiedot.

Omaisuusjärjestelyt

Sairaanhoitopiirit, erityishuoltopiirit

Varat ja velat sekä sitoumukset siirtyvät

- **Ei korvausta**
- Ky-osuudet kirjataan kunnassa peruspääomaa vastaan
- Ky:n alijäämät katettava ennen siirtoa, ylijäämät voidaan palauttaa jäsenkunnille

Kunnat ja muut kuntayhtymät

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen:

- **irtain omaisuus,**
- **sopimukset ja**
- **lomapalkkavelka siirtyvät**
- sellaisen osake-yhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sote-palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten*
- **Ei korvausta**
 - Irtain omaisuus ja lomapalkkavelka kirjataan peruspääomaa vastaan
 - Oikeus kompensatioon lakennallisen veronkorotustarpeen perusteella
- **Toimitilat vuokrataan 3 + 1 vuodeksi**

**HYVINVOINTI
ALUE
1.1.2023**

*sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisena pidettäisiin myös sellaista osakeyhtiömuodossa toteutettua toimintaa, joka palvelee yksinomaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja jonka toiminta on välttämätön edellytys varsinaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiselle ja toteuttamiselle (erit. asiakas- ja potilastietojärjestelmäyhtiöt)

Omaisuuuden saanto (40 §)

Kunnan ehdotus ja selvitys

- Irtain omaisuus siirtyy lain nojalla ja
- Selvitys omaisuudesta, vastuista ja kunnalta vuokrattavista tiloista
- Ehdotus sopimuksista
- selvitys + aluevaltuuston päätös vastaavat saantokirjaa.

Pakkokuntayhtymän selvitys

- Irtainomaisuus siirtyy lain nojalla ja
- Selvitys omaisuudesta, siirtyvät velat, muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista
- selvitys vastaa saantokirjaa

Henkilöstön siirtyminen

Kunnan ja vapaaehtoisen kuntayhtymän on annettava hyvinvointialueelle esitys, joka sisältää arviot

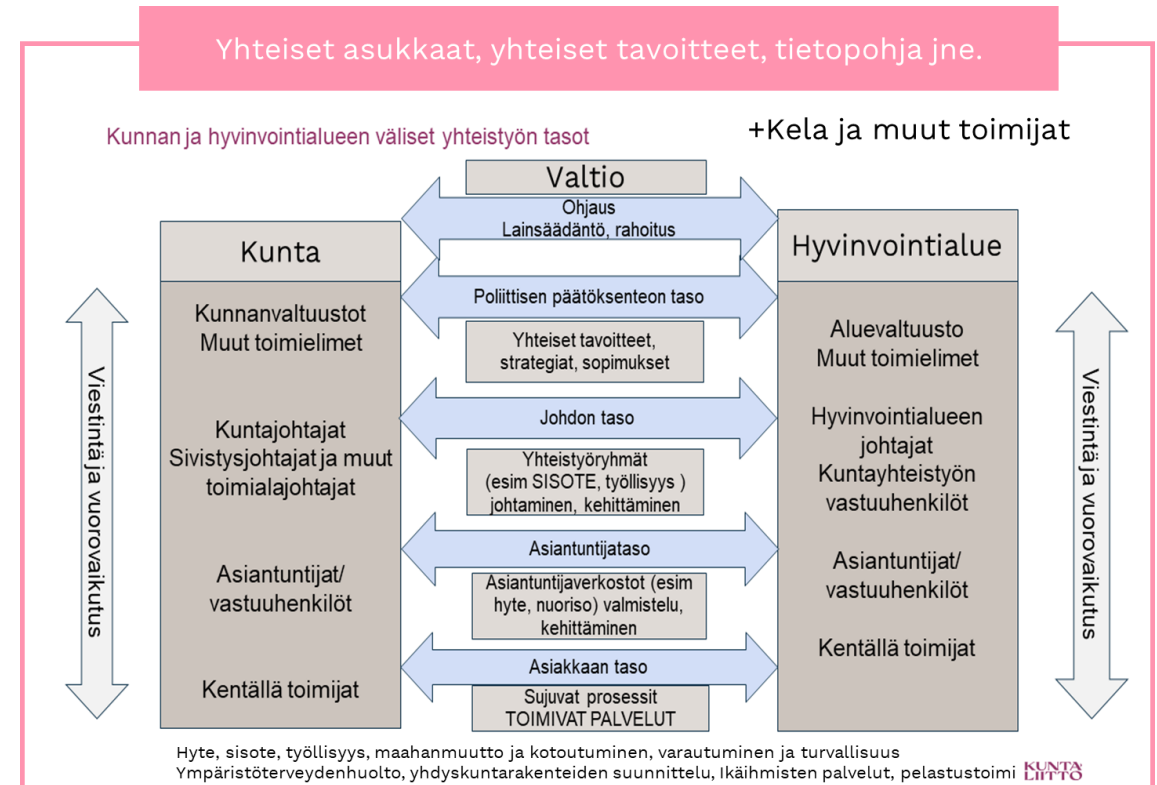
- Siirtyvän henkilöstön kokonaismäärästä
- Henkilöstömenojen määrästä vuonna 2022
- Lomapalkkavelasta 31.12.2022.
- Hyvinvointialueiden ja kuntien on selvitettävä siirtyvien tehtävien tarkat henkilömäärät hyvissä ajoin ennen 31.12.2022.
- Liikkeenluovutuksen periaate voimaanpanolain 18 §:ssä.

Henkilöstön siirtyminen

- Hyvinvointialueille siirtyy (voimaanpanolaki 18 §)
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitava henkilöstö sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattorit
 - lisäksi siirtyy se henkilöstö, joka tekee pääasiallisesti (vähintään 50%) sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tukitehtäviä
- Työllisyyden hoidossa ja kotouttamisen edistämisessä ei ole kyse sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen tukitehtävästä, joten pääasiallisuusperiaate ei tule sovellettavaksi
- Henkilöstön siirtymistä koskevaan arviointiin ei myöskään vaikuta koulutustausta
- Henkilöstön siirtymistä koskevassa arvioinnissa ratkaisevaa on se, onko kysymys siirtyvästä tehtävistä vai kunnille jäävästä tehtävästä
- Kunnissa on syytä ennen 1.1.2023 järjestää tehtävät siten, että on selvää, ketkä jäävät kunnan palvelukseen ja ketkä siirtyvät hyvinvointialueiden palvelukseen.

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyö

- Kunnat ja hyvinvointialueet toisistaan erillisiä toimijoita, joilla ei toisiinsa oikeudellista organisatorista sidosta
- Kunnilla ja hyvinvointialueilla yhteiset asukkaat ja laajoja yhteistyötarpeita
- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä säädetään hyvinvointialuelaissa, sote-järjestämislaissa (ja erillislainsäädännössä)
- Kuntien ja hyvinvointialueiden välinen työnjaosta sopiminen on rajoitettua
 - Hyvinvointialue voi hoitaa kaikkien alueensa kuntien kanssa tekemällään sopimuksella kuntien vapaaehtoisia ja sen tehtäväalaan kuuluvia tehtäviä, joihin kunnat ovat osoittaneet rahoituksen
 - Järjestämisvastuun siirtäminen kunnille edellyttää erillistä toimivaltaa lainsäädännössä
- Myös hankintalainsäädännön ja kuntalain reunaehdot asettavat yhteistyölle rajoitteita

KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN JA SOTE-UUDISTUS

Kotoutumisen edistäminen ja sote-uudistus - Kotoutumisen edistäminen muutoksessa -

Työllisyyden hoitoon ja kotoutumiseen liittyvät kysymykset sote-uudistuksessa -webinaari

Kuntaliitto 30.12.2021

Paula Karjalainen, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

”

Kotoutumislain uudistus pohjautuu valtioneuvoston selonteon käsittelyyn eduskunnassa sekä toimintaympäristön muutosten huomioimiseen.

Lakiuudistuksen tavoitteet

- Tavoitteena on **vahvistaa** maahanmuuttajien **työllisyyttä**, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan.
- Tavoitteena on **vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista**. Erityisesti **maahanmuuttajanaisten** kiinnittyminen yhteiskuntaan tukisi lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista.
- Tavoitteena on edistää **tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta** sekä **myönteistä vuorovaikutusta** eri väestöryhmien kesken.
- Tavoitteena on **selkeyttää** eri toimijoiden vastuita, vahvistaa **monialaista yhteistyötä** sekä **järjestöjen ja työnantajien** kanssa tehtävää yhteistyötä sekä **päivittää kotoutumislakia vastaamaan viranomastehtävien siirtojen aiheuttamiin muutostarpeisiin**.

Valmistelun tavoiteaikataulu

- Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista – kesäkuu 2021
- Selonteon eduskuntakäsittely – syyskuu 2021 alkaen
- Eduskunnan mietintö selonteosta – kevät 2022?
- Hallituksen esitysluonnoksen lausuntokierros – kevät 2022
- Hallituksen esityksen antaminen eduskunnalle – syys-lokakuu 2022
- Lain voimaantulo 2024 lopussa

Kotoutumislain uudistuksen liittymäkohdat muuhun valmisteluun

- **Työllisyyspalveluiden siirto paikallistasolle:** Uudistuksen myötä vastuu myös työttömien kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämisestä siirtyisi TE-toimistoilta kunnille.
- **SOTE-uudistus:** Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueiden järjestettäväksi, tulee kotoutumislaisissa säätää hyvinvointialueiden tehtävistä kotoutumisen edistämisessä.
- **Pohjoismaista työvoimapalvelumallia** koskevalla esityksellä on vaikutusta myös maahanmuuttajien asiakasprosessiin TE-palveluissa ja siten liittymäkohtia kotoutumislain valmisteluun.
- **Monialaisten työllistämistä edistävien palveluiden lainsäädännön uudistus** on huomioitava kotoutumislain uudistuksen yhteydessä.

Kotoutumistyön organisointi

- Sote-palveluiden siirto hyvinvointialueille, v. 2023
- TE-palveluiden siirto kunnille (yhteistoiminta-alue), v. 2024
 - Työttömien työnhakijoiden kotoutumisen edistäminen kytkettäisiin jatkossakin työvoimapalveluihin.
- Kotoutumispalveluiden kokonaisvastuun siirtäminen kunnille v. 2024
 - Työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien osalta kunnan vastuun vahvistaminen ja selkeyttäminen.
 - Kunnille vastuu myös kotoutumispalveluiden koordinoimisesta ja kotoutujan palvelutarpeen kokonaisvaltaisesta arvioimisesta.
 - Kuntien erilaisten tilanteiden huomioimiseksi palveluita voidaan järjestää kuntien yhteistyöhön perustuvilla malleilla.
- Mikäli kunnan kotoutumispalvelut on tällä hetkellä organisoitu osaksi sosiaalipalveluita, tulee kunnan jo 1.1.2023 lukien uudistaa kotoutumislain mukaisten palvelujen järjestäminen työvoiman ulkopuolella olevien osalta.
- Yhteistyö ja koordinointi kuntien ja hyvinvointialueiden välillä on keskeistä.
- Työvoiman ulkopuolella olevien kotoutuja-asiakkaiden asiakkuudenhallintajärjestelmä –selvitys valmisteilla

Kotoutumisohjelma: Palvelukokonaisuus kotoutumisen edistämiseksi

- Kunta vastaisi kotoutumisohjelman järjestämisestä
- Kotoutumisohjelmaan sisältyisi pääsääntöisesti:
 - Johdantojakso, jonka osana muun muassa osaamisen tunnistaminen ja palvelutarpeiden arviointi, kotoutumissuunnitelman laatiminen ja omakielinen yhteiskuntaorientaatio
 - Kotoutumiskoulutus, luku- ja kirjoitustaitokoulutus, aikuisten perusopetus, lastenhoidolla tuetut koulutukset
 - Kielitaidon päättöarviointi
 - **Tarvelähtöisesti muita työllisyys-, koulutus- ja SOTE-palveluita**
 - Ohjaus ja neuvonta koko ohjelman ajan sekä lopuksi jatko-ohjaus työhön, koulutukseen tai muihin palveluihin.
- Yksilöllinen sisältö sovittaisiin tarkemmin maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmassa.
- Käsitteistöä arvioidaan valmistelun aikana tarkemmin (voimassa olevan lain mukainen kotouttamisohjelma, uusi kotoutumisohjelma jne.).

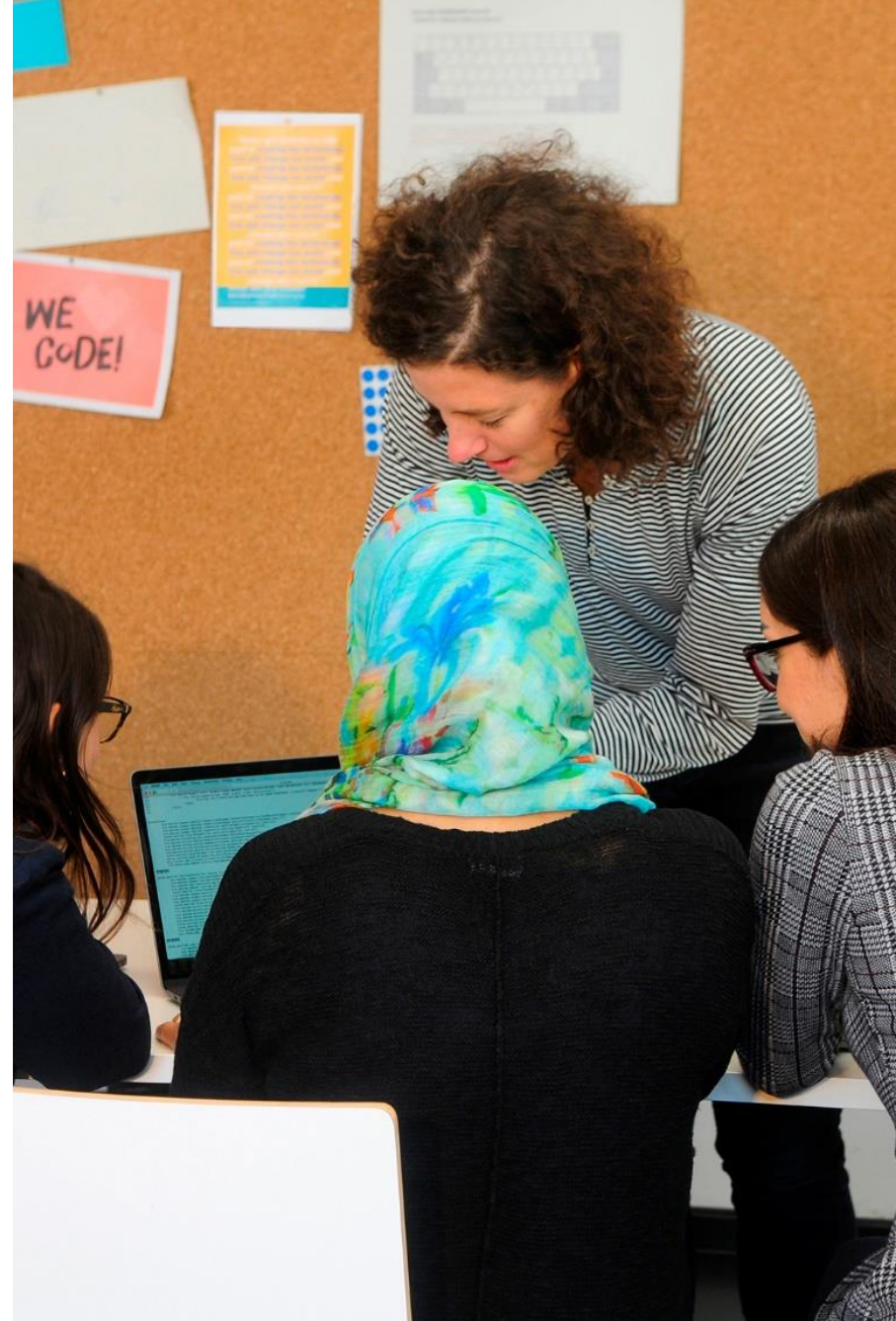
Koulutus ja omaehtoiset opinnot

- TE-palvelu-uudistus vaikuttaa myös työvoimakoulutuksena järjestettävän kotoutumiskoulutuksen järjestämisvastuisiin ja rahoitukseen, kun TE-palvelut siirretään kuntien vastuulle.
- Kotoutumissuunnitelman keston lyhentäminen vaikuttaisi myös kotoutumislain mukaisesti työttömyysetuudella tuettavien omaehtoisten opintojen tukiaikaan, minkä vuoksi omaehtoisten opintojen tukemisen edellytyksiä uudistettaisiin, jotta maahanmuuttajien mahdollisuudet kehittää osaamistaan eivät heikkene.

Naisten kotoutumiseen kiinnitetään erityishuomiota

- Kotona lapsia hoitavien vanhempien ja muiden työelämän ulkopuolella olevien **tavoittaminen** on tärkeää, jotta voidaan tarjota palveluita kielitaidon ja muun osaamisen vahvistamiseen ja edistää suomalaisen yhteiskunnan tuntemusta.
- Sosiaali- ja terveystieteiden siirtyessä hyvinvointialueiden järjestettäväksi tulee tarkasteltavaksi, miten henkilötietojen siirto voidaan jatkossa järjestää myös kunnissa kotoutumissuunnitelmasta ja asiakasohjauksesta vastaavalle taholle, jotta tämä voisi rekisteritietoja hyödyntäen tavoittaa ja ohjata henkilön palveluihin.

Pakolaisten vastaanotto

- Kunta päättäisi jatkossakin pakolaisten vastaanotosta ja koordinoisi kunnassa pakolaisten vastaanoton järjestelyjä, mukaan lukien asuminen sekä alkuvaiheen kotoutumisen tuki ja palvelut.
 - Kunta vastaisi kotoutumislain mukaisesta palvelutarpeen arvioinnista ja kotoutumissuunnitelman laatimisesta sekä ohjauksesta, tarpeen mukaan myös muun viranomaisen palveluihin.
 - Kansainvälistä suojelua saavat henkilöt ohjattaisiin pääsääntöisesti aina sosiaalihuoltolain mukaiseen palvelutarvearvioon. Lisäksi arvioon ohjattaisiin aina myös alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleet lapset ja nuoret.
- Hyvinvointia, toimintakykyä ja osallisuutta tuetaan moniammatillisesti alkaen kuntaan saapumisesta.
- Vastaanoton järjestelyissä varmistettaisiin tehokas yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa
 - Kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton ja alkuvaiheen kotoutumisen järjestämisestä säädettäisiin kotoutumislainsäädännön erikseen tarkentaen kunnan ja tulevan hyvinvointialueen rooleja ja vastuita mm. kotoutumisen edistämisen suunnittelussa, toimeenpanossa ja rahoituksessa.
- Monialaisella kotoutumisen prosessilla/tukemisella on kytkentä myös valmistelussa olevaan monialaisen työllistymistä edistävien palveluiden lainsäädäntöön.

Ilman huoltajaa maassa asuvat lapset ja nuoret

- Työryhmä valmistelee palveluiden uudistamista.
- Huomioitaisiin paremmin sosiaalihuollon viitekehys alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten palveluissa.
- Ratkaistavia kysymyksiä mm:
 - Hyvinvointialueiden rooli hoivan ja huolenpidon, ml. asumisen järjestämisessä
 - Kansalaisuuden saaneiden palvelut
 - Edustajarekisteri sekä edustajajärjestelmän laatu ja valvonta

Hyvät väestösuhteet ja järjestöjen työ tukevat osallisuutta

- Edistettäisiin maahanmuuttajien osallisuutta:
 - Vahvistamalla järjestöjen roolia kotoutumisen edistämisessä.
 - Vahvistamalla yhteiskunnan vastaanottavuuden ja hyvien väestösuhteiden edistämistä mm. kuntien kotoutumisen edistämisen suunnittelussa.
- Maahanmuuttajien oman roolin vahvistaminen palveluiden kehittämisessä ja järjestöjen tekemä työ tukisivat kotoutumisen edistämistä.

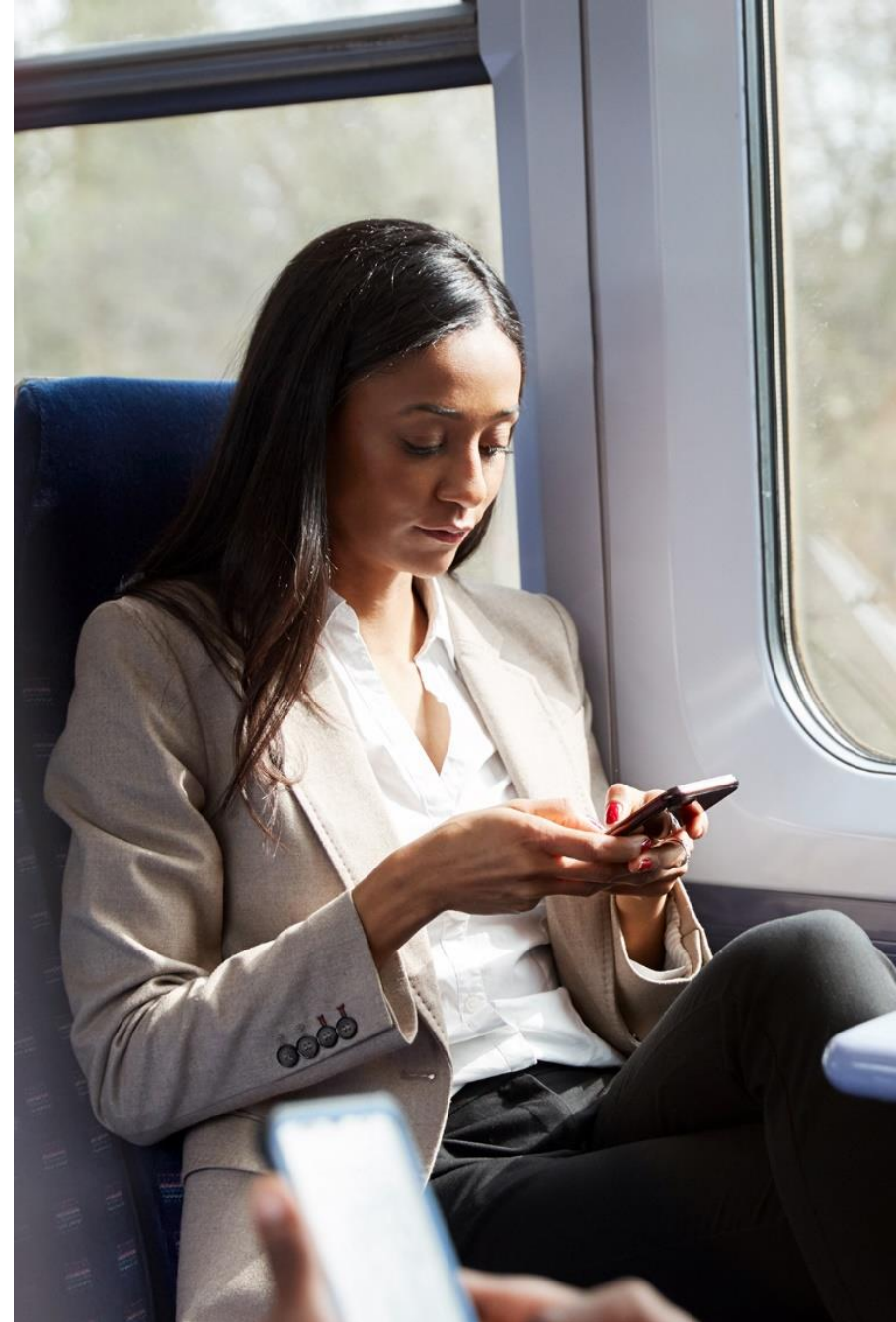
Rahoitukseen liittyviä kysymyksiä

- Ei vielä linjauksia, valmistelussa arvioitavana erilaisia vaihtoehtoja
- Jos kunnalle säädetään uusia tehtäviä (omakielinen yhteiskuntaorientaatio), on niihin kohdennettava 100 %:n rahoitus
- Pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä maksettavien korvausten järjestelmää esitetään yksinkertaistettavan (VTV:n tarkastuskertomus 3/2014)
 - Pääosa korvauksista esitetään maksettavaksi kunnalle laskennallisena korvauksena automaattisesti
- Kustannusten jako kuntien ja hyvinvointialueiden välillä
- Työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen rahoitusratkaisu riippuvainen TE-palveluiden yleisistä rahoitusratkaisuksista
- Valtionavustukset sopivat toiminnan kehittämiseen ja käynnistämiseen, ei pysyvän toiminnan rahoitukseen
- EU:n AMIF-rahaston uuden ohjelmakauden 2021-2027 uudelleensijoittamisrahan koordinointi ja käyttö

Siirtymä 2023-2024

- Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta.
- Tarkoituksena on säätää erillisellä ”mini-HE:llä” teknisesti niistä muutoksista, jotka ovat välttämättömiä hyvinvointialueiden toiminnan vuoksi.
- Muutokset koskevat pääasiassa pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin (mm. sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset) liittyviä valtion korvauksia ja sopimusten siirtoja.
- Ehdotuksena on, että siirtymäaikana 2023-2024 kuntien lisäksi myös hyvinvointialueet voisivat hakea näitä korvauksia niille aiheutuneista kustannuksista.
- Mini-HE:n lausuntokierros on tarkoitus pitää alkuvuodesta 2022 ja HE on tarkoitus antaa eduskunnalle alkukesästä 2022.

Kansainvälisen osaamisen palvelut

Mari Taverne

Kansainvälisen osaamisen palveluiden johtaja

30.11.2021

KOTI TAMPERE.

TAMPEREEN KAUPUNGIN
KOTOUTTAMISOHJELMA

2021-2025

30.11.2021

KANSAINVÄLISEN OSAAMISEN JA MAAHANMUUTON STRATEGINEN OHJELMA

2019-2024

*Kansainvälisen osaamisen palvelut,
Tampereen kaupunki*

Kansainvälisen osaamisen palvelut

INTERNATIONAL
TAMPERE

**Maahanmuuttajien
kansainvälinen
osaamiskeskus**

**Monikielinen neuvonta
Mainio**

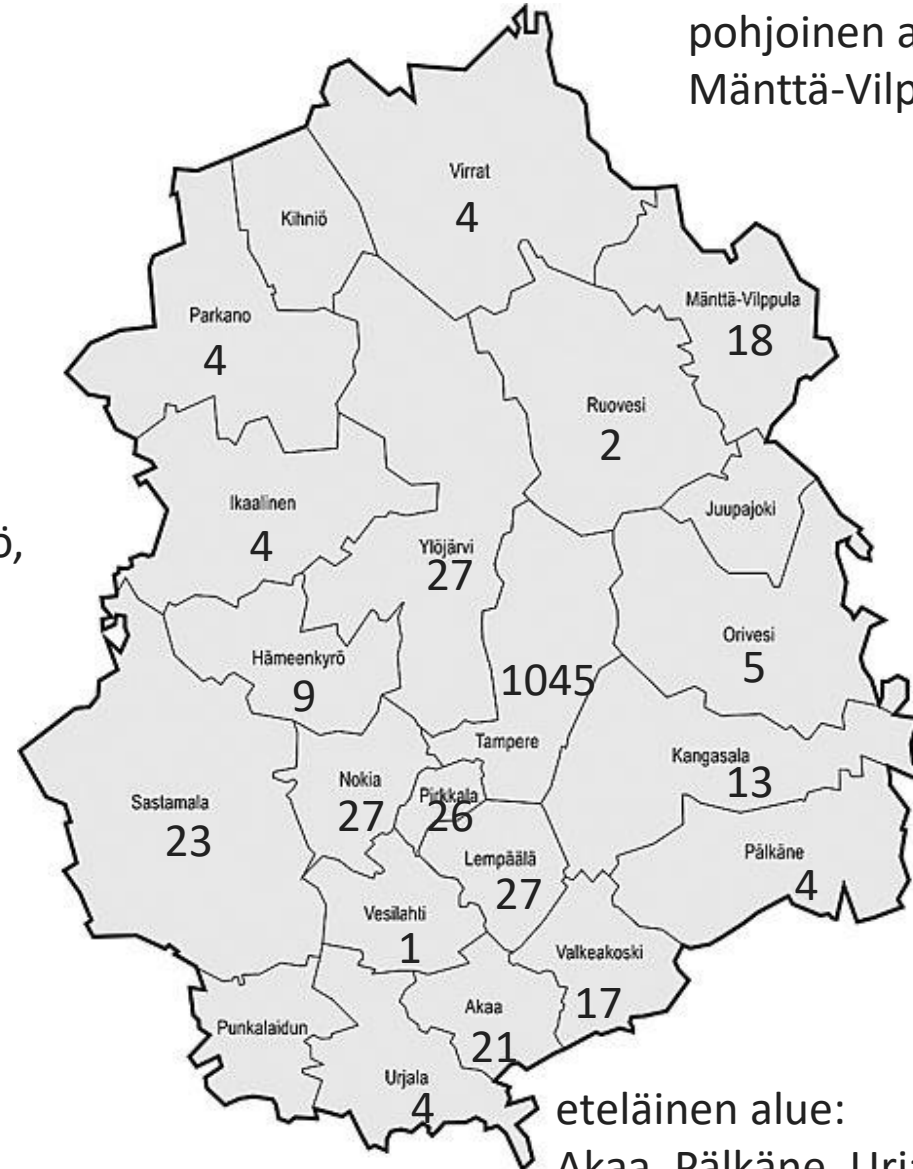
**International
House Tampere**

- Kansainvälisten osaajien ja maahanmuuttajien koulutusta, työllistymistä ja yrittäjyyttä tukevat palvelut
 - Kotoutumista edistävät palvelupolut
 - Kansainvälisen rekrytoinnin palvelut ja työnantajapalvelut

PIRKANMAAN KUNTAKOKEILUN KOTOAIKAISET TYÖNHAKIJA-ASIAKKAAT KUNNITTAIN

läntinen alue:

Sastamala, Punkalaidun, Hämeenkyrö,
Parkano, Ikaalinen, Kihniö: **40**

pohjoinen alue:

Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat, Juupajoki: **24**

keskinen alue:

Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi,
Pirkkala, Vesilähti, Ylöjärvi: **126**

eteläinen alue:

Akaa, Pälkäne, Urjala, Valkeakoski: **46**

Kotouttamisen rakenneuudistus 2022-2023

Uudistuksen keskeisimmät sisällöt:

- Lainsäädäntöuudistus 2022 (Laki kotoutumisen edistämisestä)
- Kotouttamisen vastuun siirtäminen kunnille
- Rahoitusjärjestelmän uudistus
- Kotouttamisprosessin palvelu-uudistus

Maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi on liittymäpinnat keskeisiin uudistuksiin:

- TE-palvelu-uudistus 2024 (työvoima- ja yrityspalvelut)
- Sosiaali- ja terveystieteiden uudistus 2023
- Pohjoismainen työvoimapalvelumalli 2022
- Jatkuvan oppimisen uudistus 2022-2023

*Esitetyt uudistukset perustuvat valtioneuvoston selontekoon kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista: [Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista - Valto](#)

Projektisuunnitelma: Kotouttamisen rakenneuudistus

Tavoitteena:

1. Mallintaa poikkihallinnollinen kotouttamista tukeva ja ohjaava rakenne Tampereen kaupungille huomioiden hyvinvointialueen yhdyspinnan. Mallissa huomioidaan sekä työvoiman ulkopuoliset että työhön suuntaavat asiakkaat.
2. Tavoitteena on kuvata keskeisimmät kotoutumisaikaisten asiakkaiden palvelupolut kaupungin ja hyvinvointialueen palveluissa.
3. Valmistella suunnitelma SOTE-yhdyspinnasta kaupungin ja hyvinvointialueen kotouttavien palveluiden välille.
4. Toteuttaa muutos hallitusti osana SOTE-siirto ja toiminnan jatkuvuus osatoteutuksia. Kts. muutoksen painopisteet
5. Varmistaa ettei kotoutujien / kuntalaisten palveluissa tule katkoksia siirtymävaiheessa.
6. Tarkastella kuntarajat ylittäviä palvelujen järjestämismalleja, jotka kytkeytyvät TE-palvelu-uudistukseen ja hyvinvointialueisiin.

Onnistumisen kriteerit:

- Sopimukset ja vastuut siirretty
- Henkilöstö siirretty
- Rahoitus, omaisuus ja tila-asiat sovittu ja siirretty
- Työntekijöillä / vastuuvirkailijoilla käytettävissä asiakkaiden palvelussa tarvittavat tiedot 1.1.2023 alkaen
- Yhdyspintapalveluiden järjestämisestä sovittu
- Arkistot siirretty
- Viestinnästä huolehdittu
- Lakisääteiset palvelut toimivat katkeamatta

Hyvinvointialue

- Monialainen palvelutarpeen arvio
- Aikuissosiaalityön palvelut
- Pakolaisten psykiatriset palvelut
- Maahantulotarkastus ja terveyspalvelut
- Tilapäisen toimeentulotuen myöntäminen
- Kuntouttava työtoiminta (kotoajan ylittänyt)

Kotouttamisen yhdyspinta:

- Sopimuksellisesti määritellään yhteistyössä tuotettavat palvelut
- Johtaminen ja rahoitus
- Asiakastiedon käsittelyyn ja siirtoon liittyvät asiat

Tampereen kaupunki

- Valmisteleva työ
- Vastaanotto ja asettautumisen tuki
- Alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma
- Palveluihin ohjaus
- Lasten ja perheiden palvelut
- Monikielinen neuvonta
- Työllisyyspalvelut

Asiakkuuden hallinta ja
tietojärjestelmät

Keskeisimmät ratkaistavat kysymykset

- Kuntien välinen yhteistyö palvelujen tuottamisessa → **palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden turvaaminen iso haaste, elleivät kunnat pysty sopimaan palvelujen järjestämisestä yhdessä. Kunnille sopimuksellisuus olisi paras vaihtoehto**
- Rahoitus, **kannusteet** ja palveluiden turvaaminen kunnassa ja hyvinvointialueella
- Henkilöstön pätevyysvaatimukset ja osaamistarpeet kunnan ja hyvinvointialueen palveluiden turvaamiseksi
- Asiakkuuden hallinta ja tietojärjestelmät. Lainsäädäntö asiakastiedon käsittelyyn yhdyspinnalla on turvattava
- Alaikäisten ilman huoltajaa tulleiden vastaanoton ja kotoutumispalveluiden järjestäminen
- Vastaanottokeskustoiminta

Kotoutumisen uudistus edellyttää uuden palvelurakenteen muodostamista kuntiin

Huomiot

- Kuntien välinen sopimuksellinen yhteistyö palveluiden järjestämiseksi on tärkeää turvata
- Isäntäkuntamalli tai kuntayhtymämalli eivät välttämättä mahdollista laajaa alueellista yhteistyötä
- Rahoituksella tulee turvata sekä kunnan että hyvinvointialueen pakolaisten vastaanottoon kytkeytyvä työ
- Oppilaitosten ja työllisyyspalveluiden välistä yhteistyötä asiakastiedon käsittelyssä tulee kehittää
- Ekosysteemipohjainen palvelutuotanto tulee mahdollistaa
 - Yhteinen asiakkuus ja palvelutuotanto

Kiitos!

Mari Taverne
Kansainvälisen osaamisen palveluiden johtaja
mari.taverne@tampere.fi
+358 40 8012686

TAMPERE

#InternationalTampere

Kotoutumisen edistämisen palvelu

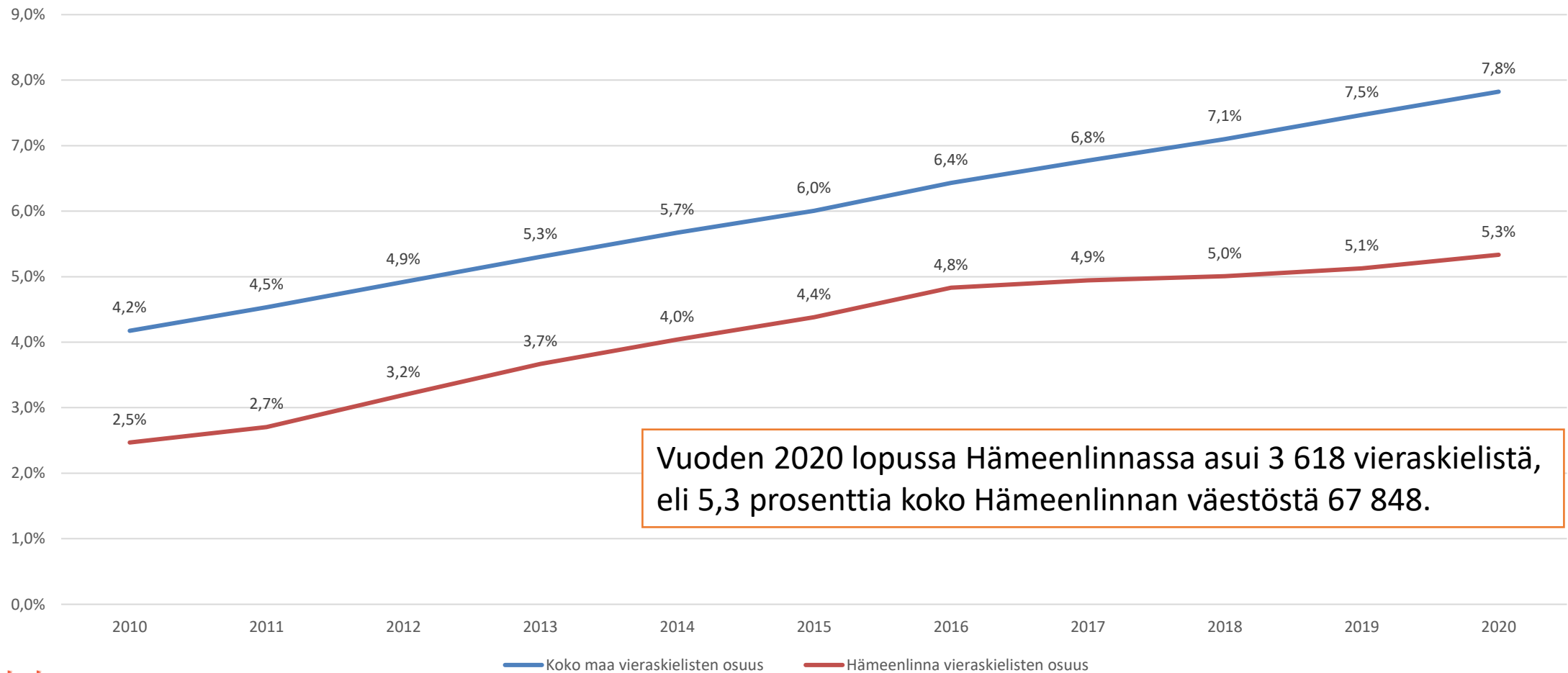
Tanja Tauro

Sisältö

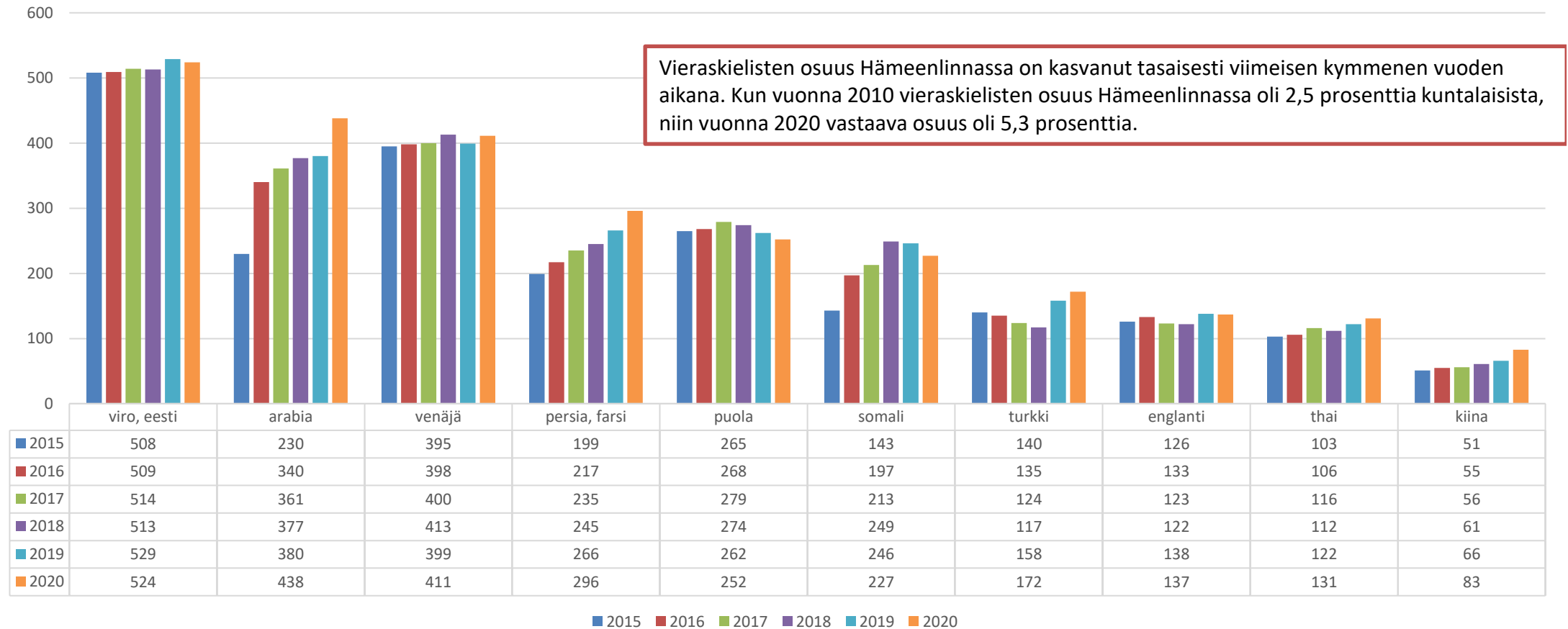
1. Tilastotietoa
2. Kotoutumisen edistämisen palvelu
Hämeenlinnan kaupungin organisaatiossa
3. Maahanmuuttajatyön tiimin prosessit
4. Pakolaisten vastaanoton tiimin prosessit

Vieraskielisten osuus (%) Hämeenlinnan koko väestöstä vrt. koko maa 2010-2020

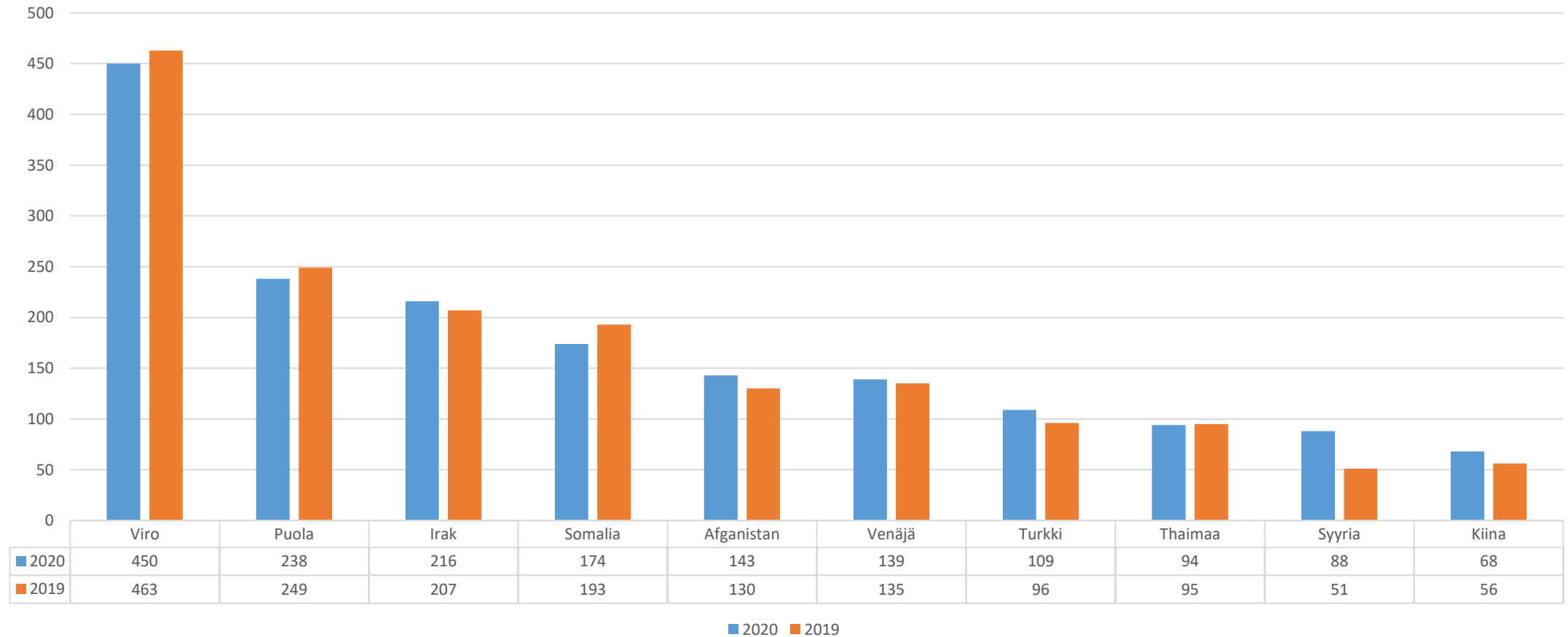
Vieraskieliset 2015-2020

Hämeenlinna

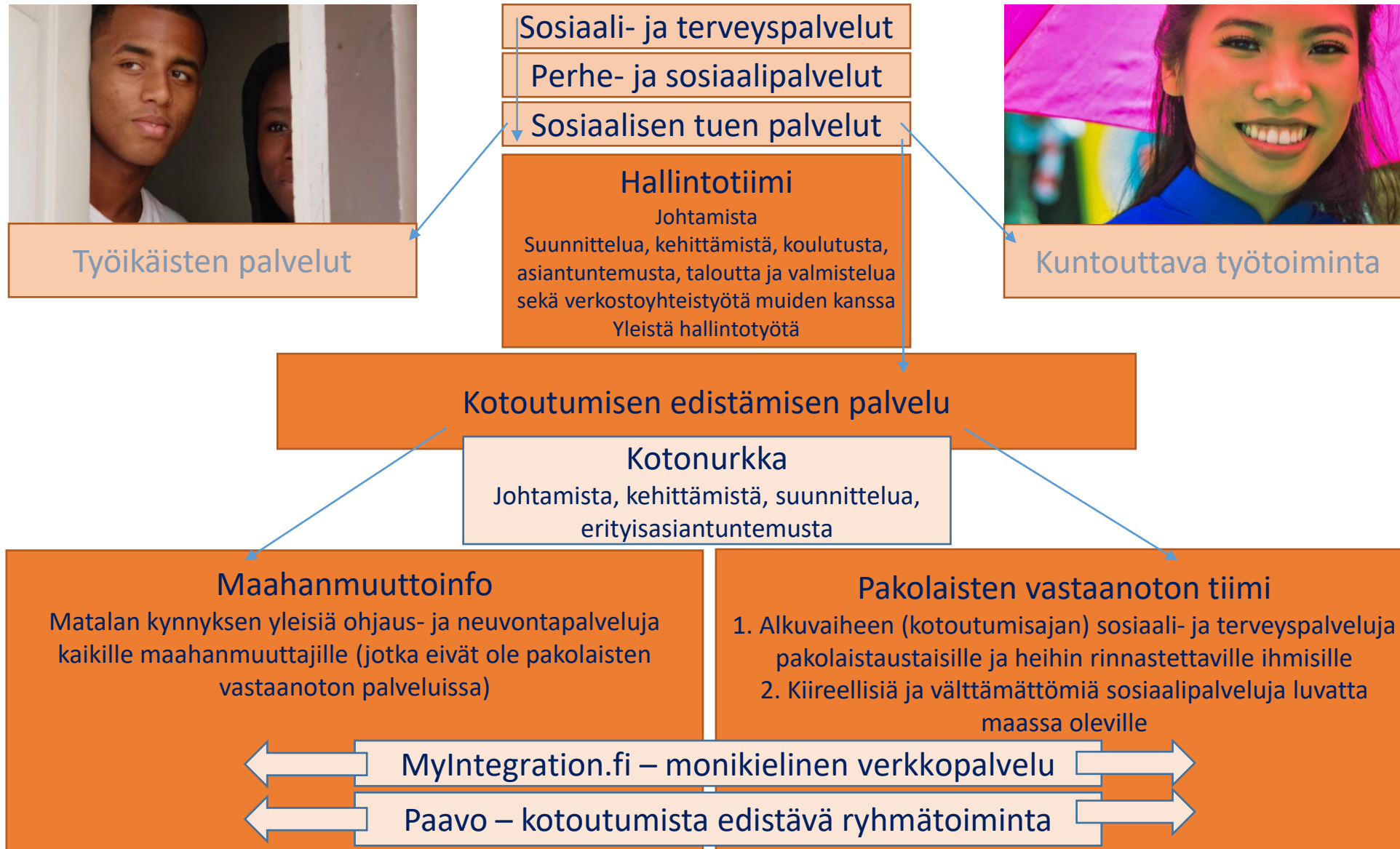

Ulkomaan kansalaiset 2019-2020

Hämeenlinna

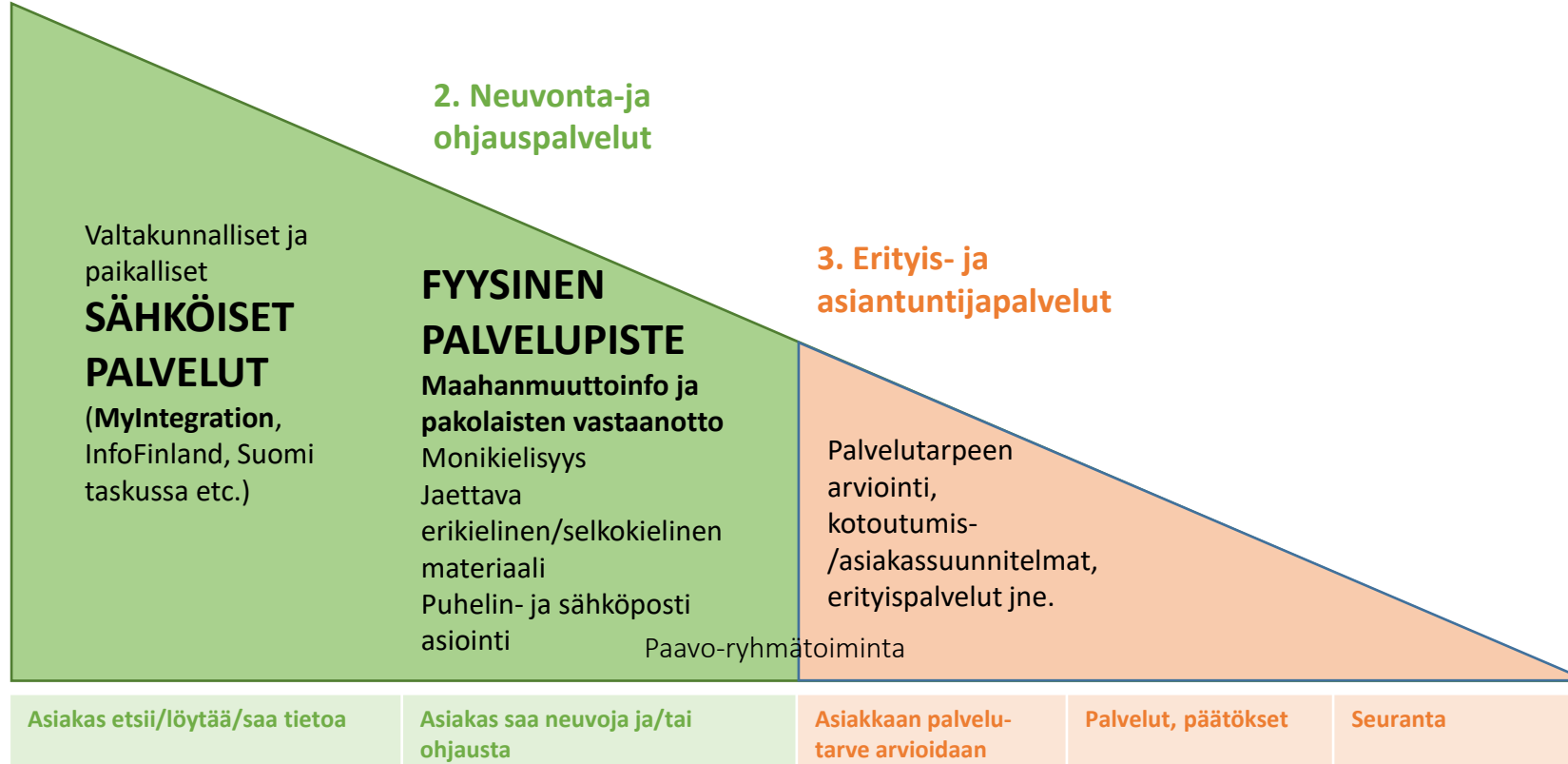

Kotoutumisen edistämisen palvelu

Kotoutumisen edistämisen palvelu

1. Itsepalveluna tehtävä
tiedonhankinta

NEUVONTA JA OHJAUS

”erityispalvelu osana yleispalvelua”

SIHY, SOTE, työllisyys- ym.-palvelut

Yleisen maahanmuuttotyön toiminnot

*Hallintolaki (2003/434) 8§ neuvontavelvollisuus
Kotoutumislaki (2010/1386) 8 § kunnan, työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimisto) sekä muiden viranomaisten on huolehdittava asianmukaisen ohjauksen ja neuvonnan antamisesta liittyen kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin ja palveluihin sekä työelämään.*

VIESTINTÄ

Digitaalinen väylä

MYINTEGRATION.FI

Monikielinen kotoutumisen verkkopalvelu Hämeenlinnan kaupungin ja oppilaitosten sekä järjestöjen, yhdistysten ja muiden toimijoiden tarjoamista palveluista ja toiminnoista. Pääkieli suomi. Muut kielet arabia, englanti, somali, venäjä. Myintegration facebook-sivu

OPASTUS JA NEUVONTA, omakielisyys

Kasvokkain opastus

MAAHANMUUTTOINFO Kastelli

monikielinen opastus- ja neuvontapalvelu (suomi, englanti, viro, venäjä, puola, somali, arabia, dari, persia, kurdi-sorani) tietoa maahanmuuton ja kotoutumisen prosesseista, tietoa työelämästä, palveluista, viranomaiskäytännöistä, vapaa-ajanviettomahdollisuuksista ja opiskelusta

RYHMÄTOIMINTA

Ryhmätoiminta, yksilöohjaus; suomen kieli, yhteiskuntataidot

PAAVO-kurssi 3kk, 4 kurssia vuodessa

Ensisijaisesti kotoutumiskoulutuksen ulkopuolella olevat pakolaiset, kotiaidit ja erityistä tukea tarvitsevat maahanmuuttajat. Monimuotoryhmä; kuntouttava työtoiminta, sosiaalinen kuntoutus, omaehtoinen opiskelu

TULKKAUS

TULKKAUS

läsnäolo-, etä- ja ilmoitustulkkauspalvelut
pikatulkkauspalvelut

PALVELU

Itsepalveluna tehtävä tiedonhankinta, opastuksen työväline

- Neuvonta, ohjaus
- Yhteydenotto
- Päätösten ja asiakirjojen selventäminen
- Sähköinen asiointi
- Ajanvaraukset
- Lomakkeet
- Jne...

- Yksilö- ja ryhmäohjaus
- 1-5 pv/vko
- Suomen kieltä, yhteiskuntatietoa, ABC
- omat suljetut tunnit sekä yhteistyökumppaneiden avoimet ryhmät

KAUPUNGIN ERI
PALVELUT
Työllisyys, sote, sihy
jne.

MUUT JULKISET
PALVELUT
Migri, KELA, TE-
palvelut jne.

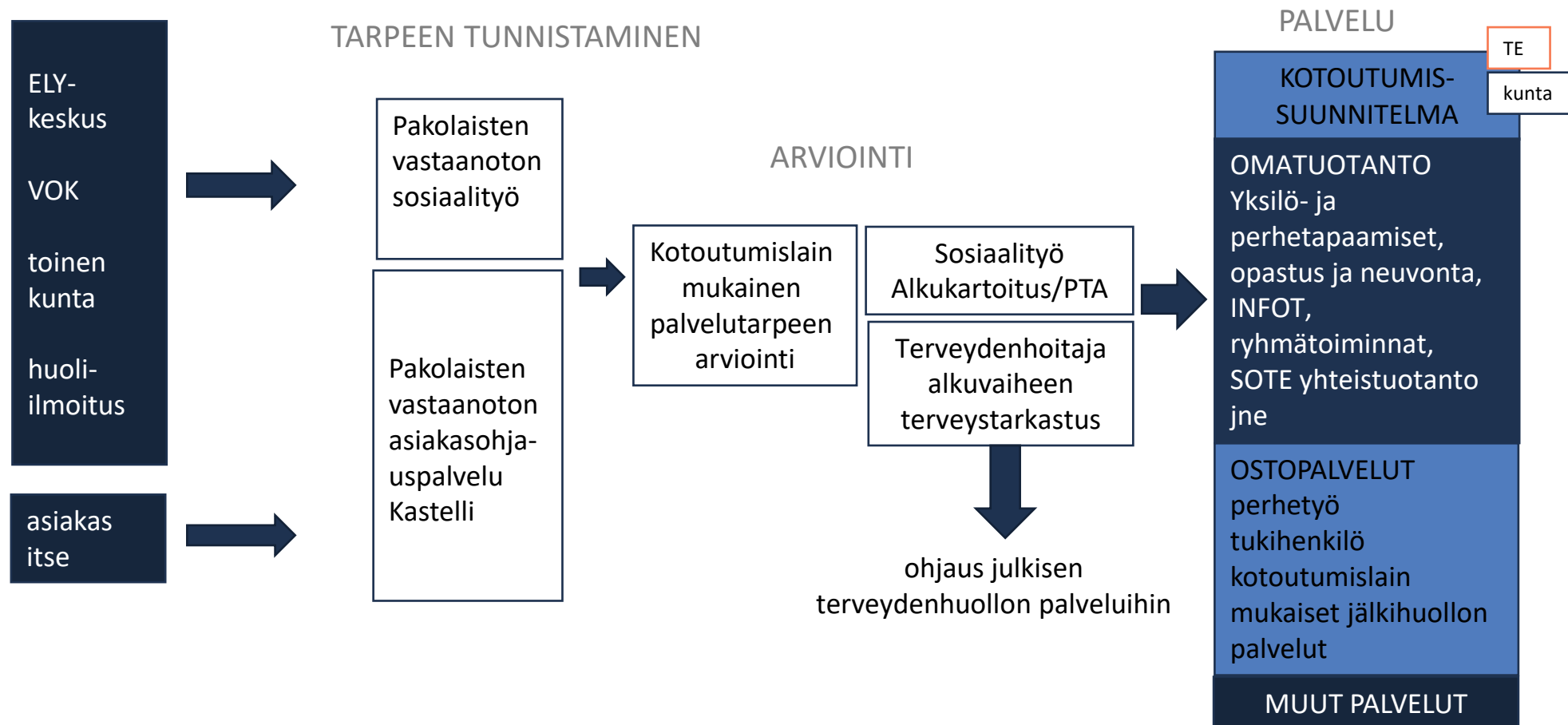
OPPILAITOKSET

JÄRJESTÖT
Kieliryhmät, vapaa-
aika

VERKOSTOYHTEISTYÖ, KEHITTÄMINEN

Pakolaisten vastaanoton toiminnot

ASIAKKUUS 3-5 vuotta

Kiitos!

HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

30.11.2021

TYÖLLISYYDENHOITO JA SOTE- UUDISTUS

Kotouttamisen ja työllisyyden hoidon yhteydet

**Kuntaliiton webinaari
30.11.2021**

**Susanna Rahkonen
Neuvotteleva virkamies
Jaana Heinonen
Erityisasiantuntija**

Tässä esityksessä

- Sote-uudistus ja hyvinvointialueen rooli
- Sote-uudistus ja kuntouttava työtoiminta
- Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteet
- Kuntouttavan työtoiminnan toteutustavoista
- Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen hyvinvointialueilla
- Kunnan rooli yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa
- Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
- Kuntouttavaa työtoimintaa koskevia kysymyksiä
- Rahoituskysymykset

Sote-uudistus ja hyvinvointialueen rooli

- Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden (esim. järjestöt) kanssa sekä edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Hyvinvointialueen on osaltaan yhteen sovitettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujaan kunnallisten ja valtion palvelujen kanssa sekä edistettävä palvelujensa yhteensovittamista muiden toimijoiden (esim. järjestöt) palvelujen kanssa.
- Hyvinvointialueen ja alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.
- Hyvinvointialueen valtion ohjauksessa tarkastellaan myös hyvinvointialueen ja kuntien sekä muiden toimijoiden välisen yhteistyön toteutumista.

Sote-uudistus ja kuntouttava työtoiminta

- Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuollon palvelu.
- Kuntouttava työtoiminta siirtyy muiden sosiaalihuollon palveluiden tapaan hyvinvointialueiden vastuulle (SHL 14 §).
- Hyvinvointialueet huolehtivat kuntouttavan työtoiminnan palveluiden riittävydestä alueella tarvetta vastaavasti.
- Hyvinvointialue tuottaa kuntouttavan työtoiminnan palvelut itse, yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkii ne muilta lain tarkoittamilta tuottajilta.
- Hyvinvointialueelle siirtyy vastuu asiakkaan palveluiden toteutumisen seurannasta sekä kuntouttavaa työtoimintaan liittyvät viranomaistehtävät.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvät sopimukset siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle sote-voimaannuttamislain nojalla (616/2021). Jos esimerkiksi järjestöllä on sopimus kuntouttavan työtoiminnan palvelun tuottamisesta kunnan kanssa, sopimuksen tulisi pääsääntöisesti siirtyä hyvinvointialueen vastuulle.
- Hyvinvointialue vuokraa kunnilta niiden omistukseen jäävät sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilat siirtymäajaksi (3 vuotta ja yhden vuoden optio).

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteet ja sisältö

- Kuntouttavaa työtoimintaa koskevassa laissa (189/2001) säädetään aktivointisuunnitelmasta sekä kuntouttavasta työtoiminnan palvelusta.
- Toimenpiteiden tavoitteena on parantaa pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä avoimilla työmarkkinoilla.
- Jos henkilö ei työ- ja toimintakyvyn rajoitusten vuoksi voi osallistua TE-palveluihin tai työhön, aktivointisuunnitelmaan sisällytetään kuntouttava työtoiminta.
- Kuntouttavan työtoiminnan sisältö (1.1. 2021 voimaan tullut 13 a §): *Kuntouttavan työtoiminnan palvelukokonaisuuteen tulee kuulua henkilön elämänhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä edistäviä palveluita. Palveluihin voi kuulua yksilö- ja ryhmämuotoista toimintaa, jota voidaan toteuttaa erilaisissa toimintaympäristöissä. Palveluun tulee sisältyä aina henkilön tarvitsema tuki ja ohjaus, jota annetaan henkilökohtaisena tai ryhmässä toteutettavana palveluna.*
- Kuntouttava työtoiminta on monialaista. Sosiaalihuollon ammattihenkilön vastuulla on kuntouttavan työtoiminnan palveluun osallistuvan asiakkaan palveluprosessi (sosiaalihuoltolaki).
- Kuntouttava työtoiminta on sovitettava yhteen henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen, julkisten työvoimapalvelujen sekä muiden palvelujen ja tukitoimien kanssa.

Kuntouttavan työtoiminnan toteutustavoista

- Kuntouttavaa työtoimintaa on toteutettu kunnissa monilla eri tavoilla ja eri toimijoiden toimesta.
- Lainsäädännön mukaan kyseessä on sosiaalihuollon palvelu.
- Sosiaalihuollon rooli aktivointisuunnitelmasta ja asiakkaan palvelukokonaisuudesta tarkoittaa sitä, että palvelun kytkentä sosiaalihuoltoon tulisi tälläkin hetkellä olla olemassa.
- Toiminnan toteutuksesta vastaavilta henkilöiltä ei sen sijaan ole tarvinnut edellyttää sosiaalialan ammattihenkilön koulutusta esimerkiksi työpajoilla.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen hyvinvointialueilla

- Hyvinvointialueet voivat toimia yhteistyössä kuntien kanssa kuntouttavan työtoiminnan palveluita toteuttaessaan.
- Kuntouttavan työtoiminnan palvelut ovat hyvinvointialueen järjestämisvastuulla: eli hyvinvointialue voi tuottaa palvelut omana toimintanaan (henkilöstö sen palveluksessa) tai hankkimalla palveluja esim. järjestöiltä.
- Hyvinvointialue voi tuoda kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalihuollon palvelut kunnalta vuokraamaansa tilaan, jossa kunnan ja hyvinvointialueen rajapintatyötä tehdään yhdessä (esimerkiksi nuoristyön ja sosiaalihuollon yhteistyönä).
- Kunta ei tällöin tuota kuntouttavan työtoiminnan palvelua, mutta voi tuoda tarvittaessa omat palvelunsa (nuoriso, vapaa-ajan toiminta, opetus tms.) hyvinvointialueen järjestämän palvelun rinnalle yhteisiin tiloihin tai muuten palvelun yhteyteen.

Kunnan rooli yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

- Kunta voi myös tuottaa lainsäädännön asettamissa rajoissa palveluita hyvinvointialueelle. Tällöin noudatetaan pääsäännön mukaan hankintalakia, eli kunta osallistuu kilpailutuksiin ja myy palvelua (=yksityisoikeudelliset sopimukset).
- Kuntouttavaa työtoimintaa koskevan lain mukaan kuntouttavaa työtoimintaa ei saa hankkia yritykseltä. Tämä ei kuitenkaan koske kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla henkilölle annettavaa tukea ja ohjausta.
- Tämä tarkoittaa, että kuntouttavan työtoiminnan kokonaisuutta ei voi tuottaa yritys, mutta mm. tuki- ja ohjauspalvelua voi.
- Kunnalla ei ole jatkossa toimivaltaa ja järjestämisvastuuta sosiaalihuollosta. Kunnalla ei ole siis sosiaalihuollon lainsäädännön lakisäateistä roolia tai siihen kiinnittyvää ammattilaisten statusta myöskään tuottajana toimiessaan.
- Kunnan on määriteltävä, miten se haluaa toimia hyvinvointia ja työllistymistä edistävien palveluiden kentällä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu

- **Miten TYP-toiminta toteutetaan hyvinvointialueella ? Mihin TYP-palvelu tulee sijoittumaan? Erityisesti TYP-palvelun sote-palvelujen rooli ?**
- **Mikä tulee olemaan hyvinvointialueiden rooli vaikeasti työllistyvien palveluissa ?**
- Jatkossa Hyvinvointialue vastaa TYP-toiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon osalta. Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta on valmistelussa Työ- ja elinkeinoministeriössä.
- Työkykyohjelma (STM ja TEM), jonka tavoitteena on helpottaa osatyökykyisten työllistymistä.
- Ohjelman mukaan Sosiaali- ja terveystieteissä rakennetaan moniammatillinen työkyvyn tuen tiimi ja asiakasvastaavamalli, asiakkaalle yhteen sovitettu palvelukokonaisuus, suunnitelmalliset palvelupolut ja asiakasosallisuuden menetelmät.

Kuntouttavaa työtoimintaa koskevia kysymyksiä

Miten Sote-uudistuksessa käy kuntien ylläpitämille työpajoille, joissa järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa ja kunnan eri hallintokuntien järjestämälle toiminnalle?

- Kunta ja hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin valmistelevat toimeenpanoa ja siirtyviä tehtäviä, sopimuksia ja vastuita.
- Hyvinvointialue vastaa siitä, että kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut.
- Kunnille jää vastuu nuorisolain mukaisista työpajoista, siihen liittyvästä neuvonnasta ja ohjauksesta sekä omalta osaltaan yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa.

Kilpailuttaako hyvinvointialue kuntouttavan työtoiminnan palveluntuottajat jo vuoden 1.1.2023 alkuun, jos kunnan nykyinen kuntouttavan työtoiminnan palveluntuottaminen päättyy 31.12.2022?

- Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvät sopimukset siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle sote-voimaannanolain nojalla (616/2021). Jos esimerkiksi järjestöllä on sopimus kuntouttavan työtoiminnan palvelun tuottamisesta kunnan kanssa, sopimuksen tulisi pääsääntöisesti siirtyä hyvinvointialueen vastuulle.
- Hyvinvointialue tuottaa palvelut joko itse tai hankkii ne muilta palveluntuottajilta 1.1.2023 alkaen.

Rahoituskysymykset

Mikä taho maksaa työmarkkinatuen kuntaosuuden ?

- Työmarkkinatuen rahoitusosuutta koskeva valmistelu on meneillään.

Kuntouttavan työtoiminnan avustusten laskutus (10,09e/pv), kuka/missä hoidetaan?

- Sote-100 hallituksen esityskokonaisuus on parhaillaan eduskunnassa käsiteltävänä. Siinä kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä maksettava valtion korvaus suunnataan hyvinvointialueille.

TYP-toimintamalli ja hyvinvointialueet 1.1.2023

Kuntaliiton webinaari 30.11.2021

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Esityksen sisältö

- Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (1369/2014, ns. TYP-laki) ja sen nojalla annettu asetus (1377/2014, ns. TYP-asetus)
 - Mitä TYP-toimintamallista säädetään?
 - Asiakastyö–verkostot?
- Mikä muuttuu 1.1.2023?
- Mikä ei muuttuisi 1.1.2023?
- Aikatauluista

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta ([1369/2014](#), TYP-laki)

- TYP-lain 1 §:ssä säädetään julkisten työvoimapalvelujen, sosiaali- ja terveystyövoimapalvelujen sekä kuntoutuspalvelujen yhteensovittamisesta:

*Työllistymistä edistävällä monialaisella yhteispalvelulla tarkoitetaan **yhteistoimintamallia**, jossa **TE-toimisto, kunta ja Kela** yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työttömien työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta.*

*Tavoitteena on edistää työllistymistä tarjoamalla palvelutarpeen mukaisia **julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali- terveys- ja kuntoutuspalveluja**.*

- Lain esityöt (HE 183/2014):

Monet kunnat tarjoavat työttömille erilaisia työllistymistä edistäviä palveluja. Tarjottavia palveluja ovat esimerkiksi yksilö- ja työvalmennus sekä työhönvalmennus. Kunnilla ei ole lakisääteistä velvoitetta mainittujen palvelujen järjestämiseen, mutta jos kunta niitä tarjoaa, olisi tarkoituksenmukaista, että niitä olisi tarjolla myös osana työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua.

TYP-verkostot ja niiden johtaminen

- TYP ei ole nimestään huolimatta ”yksi palvelu”, vaan eri toimijoista koostuva yhteistoimintamalli/-verkosto
 - Monialainen yhteispalvelu perustuu toimintamallissa mukana olevien tahojen verkostoyhteistyöhön, jossa asiakaspalvelua varten on perustettu yhteisiä toimipisteitä.
 - Toimijoina tällä hetkellä TE-toimisto, kunta ja Kela; kukin omien toimivaltuuksiensa mukaisesti.
- TYP-lain 7 §:ssä ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä ja valtakunnallisesta ohjauksesta ([VnA 1377/2014](#), TYP-asetus)
 - Jokaisen TE-toimiston alueella toimii monialaisen yhteispalvelun johtoryhmä tai johtoryhmiä, jotka vastaavat monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä. TE-toimisto asettaa johtoryhmät.
 - Johtoryhmä tekee yhteistyösopimuksen, jossa sovitaan mm. resursseista ja toimipisteistä.
 - TYP-johtoryhmiä/ -verkostoja 31 (+ työllisyyden kuntakokeiluun integroitu TYP-toiminta)
 - TE-toimiston toimialueen kunnat nimeävät henkilöt, jotka johtavat monialaisen yhteispalvelun järjestämistä johtoryhmän asettamissa puitteissa.

Mikä muuttuu 1.1.2023?

1.1.2023 alkaen hyvinvointialueet mukaan TYP-toimintamalliin

Asiakastyö:

- TYP-asiakkaille tarjottavista sote-palveluista vastaa hyvinvointialue
- Hyvinvointialue osallistuu asiakkaan monialaisen palvelutarpeen arviointiin sekä monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseen ja toteutumisen seurantaan.

TYP-verkostot:

- Hyvinvointialue mukaan TYP-johtoryhmiin (= TYP-johtoryhmien kokoonpanoa täydennetään. Ei estettä osallistua esim. johtoryhmien kokouksiin jo aiemmin.)
- Yhteistyösopimusta päivitettävä (toimijat tekevät yhdessä)

Mikä ei muuttuisi?

- Asiakaspalvelun näkökulmasta kunta on ollut mukana TYP-toimintamallissa myös ns. vapaaehtoisesti tarjoamiensa palvelujen osalta
 - Tähän ei esitetä muutosta eli TYP-asiakkaalle voisi edelleen tarjota myös muita kuin TYP-laissa mainittuja lakisääteisiä palveluja
- TYP-johtoryhmän asettaminen, puheenjohtajuus ja TYP-johtajan nimeäminen
 - TE-toimisto asettaa TYP-johtoryhmän/johtoryhmät
 - TYP-johtoryhmässä (-verkostossa) mukana olevat kunnat nimeävät johtoryhmän puheenjohtajan
 - TYP-johtoryhmässä mukana olevat kunnat nimeävät henkilön, joka johtaa monialaista yhteispalvelua johtoryhmän asettamissa puitteissa. Henkilön tulee olla johtoryhmän hyväksymä.
- TYP-verkostojen määrä (elleivät TYP-toimijat halua nykyiseen verkostoon muutoksia)

Aikataulu

- Valmistelu käynnissä
- Muutokset tulisivat voimaan 1.1.2023
- Luonnos hallituksen esitykseksi lausunnolle viimeistään tammikuussa 2022 (lausuntopalvelu.fi)
- HE annetaan eduskunnalle kevätistuntoaudella 2022

- Työllistymistä edistävien monialaisten palvelujen sääntelyä uudistetaan laajemmin osana TE-palvelut 2024 –uudistusta (mm. asiakkuuskriteerit tarkastelussa)
 - TE-palvelu-uudistusta koskeva HE lausunnolle keväällä 2022, eduskunnalle syksyllä 2022

Kiitos!

hanna.liski-wallentowitz@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024

Työllisyyden hoitoon ja kotoutumiseen liittyvät kysymykset
sote-uudistuksessa –webinaari 30.11.2021

Johtava asiantuntija Tanja Ståhlberg, TEM
tanja.stahlberg@gov.fi

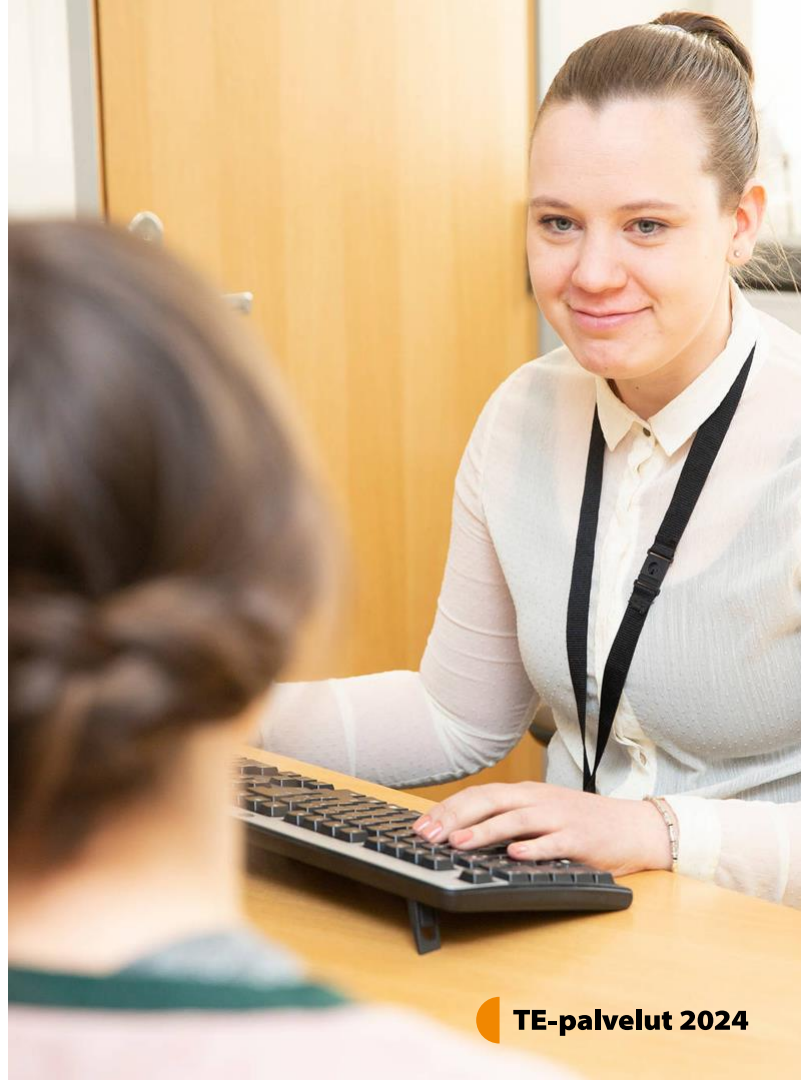
TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana

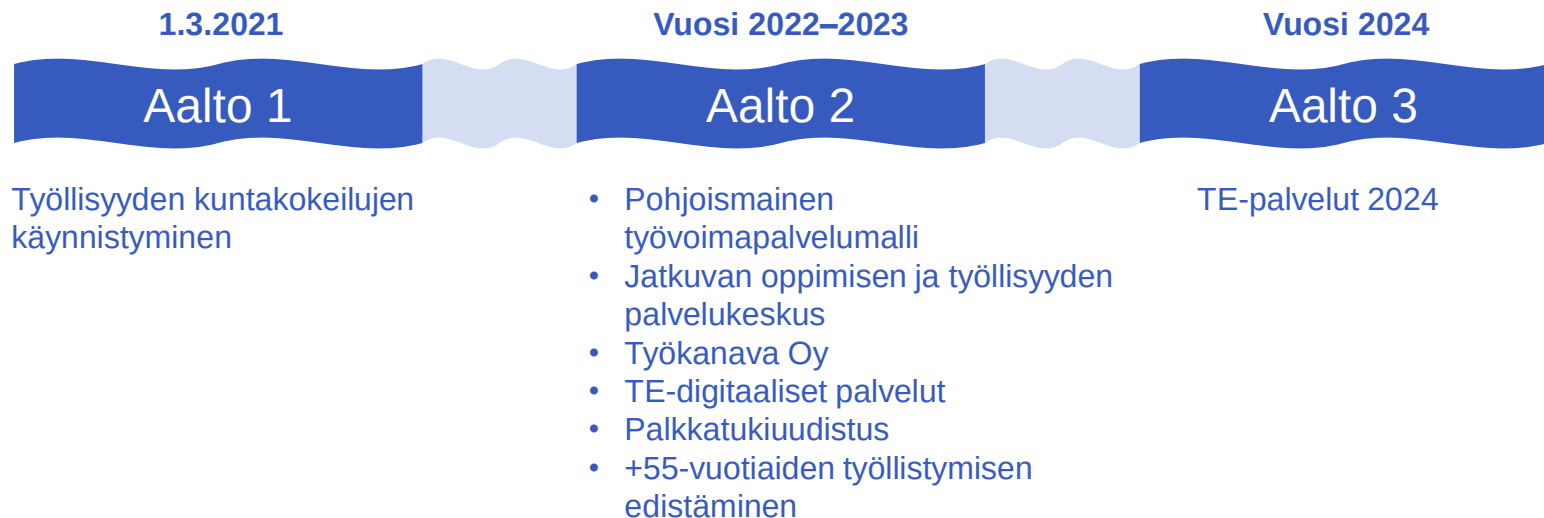
- Pääministeri Sanna Marinin hallituksen tavoitteena on, että vuosikymmenen puolivälissä työllisyysaste on 75 prosenttia.
- Jotta tavoitteeseen päästään, hallitus on käynnistänyt useita työllisyyttä edistäviä uudistuksia.
- Marinin hallitusohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan.
- Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistettiin työllisyyden kuntakokeilut maaliskuussa 2021, joissa kokeilukunnat vastaavat osin TE-palvelujen tarjoamisesta.
- Hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä, että TE-palvelut siirretään kunnille vuoden 2024 aikana. Kuntakokeilulle säädetään jatko siihen asti, kunnes palvelut siirtyvät pysyvästi kunnille.

Hallitus valmistelee useita työnhakijoiden palveluja parantavia ja työllisyyttä edistäviä uudistuksia.

- Positiivinen työllisyysvaikutus syntyy uudistusten yhteisvaikutuksesta.

Kolme aaltoa pysyvään palvelurakenteeseen

TE-palvelut 2024 -uudistus

- Tavoitteena on palvelurakenne,
 - joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja
 - lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.
- Tavoiteltu työllisyysvaikutus: 7 000–10 000

TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita

- TE-palvelujen uudistamisen tavoitteena ovat entistä paremmin kohdennetut, asiakaslähtöiset ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivat palvelut.
- Kun työllisyyttä tukevat palvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, palveluista on mahdollista tehdä vaikuttavampia ja palvelupoluista yhtenäisempiä. Palvelujen yhteensovittaminen tukee nopeamman työllistymisen tavoitetta.
 - Työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut, elinkeino- ja kotoutumispalvelut, tiivis yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa

Vaikuttavat TE-palvelut lisäävät kuntien elinvoimaa ja kilpailukykyä

- Kunnat voivat kehittää palveluja omien kuntalaistensa ja alueelle sijoittuvien työnantajien tarpeista käsin, mikä vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä.
- Uudistuksessa keskeistä on siirron yhteydessä luotava rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia tarjoamaan oikein kohdennettuja TE-palveluja.

-> Työttömyysjaksoja lyhentävä kunta hyötyy tästä taloudellisesti.

Uudistuksen keskeiset kokonaisuudet

1. Kannustavan rahoituksen elementit

- Kunnan työttömyysturvan rahoitusvastuun aikaistaminen
- Työttömien aktivointi ei vaikuttaisi työttömyysturvan rahoitusvastuuseen
- Kunta ja valtio jakaisivat työvoimapalveluiden rahoitukseen liittyvää kustannusvastuuta

2. Kuntien järjestämisvastuun määrittely

- Palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja kuntien mahdollisuus suoriutua tehtävistään
- Miten varmistetaan riittävän suuret kokonaisuudet – kuntien vapaaehtoinen / lakisääteinen yhteistyö
- Valtiolla ei jää vastuu yksittäisten kuntien palveluista

3. Rakenteet ja tietojärjestelmät

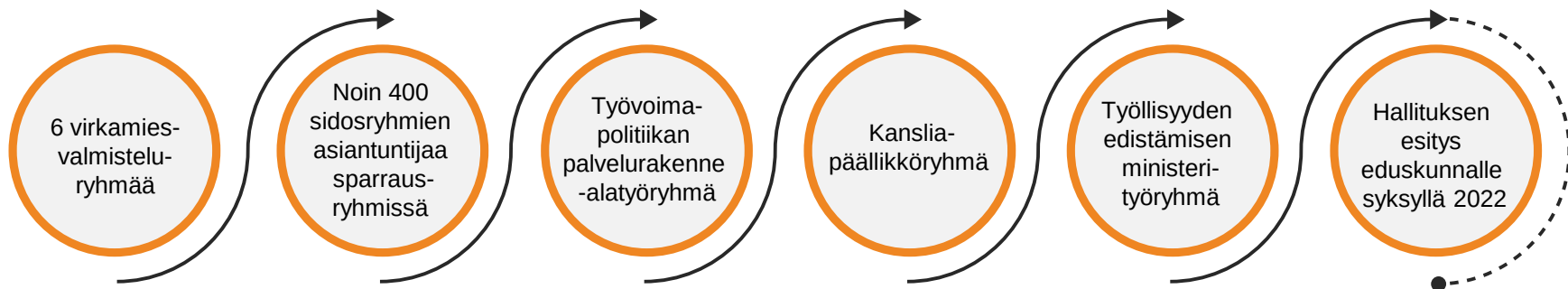
- Valtion tiedolla johtamisen ja ohjauksen rooli
- Valtiolla keskitettävät palvelut

4. Henkilöstö ja muutosjohtaminen

- Valtion henkilöstön siirtyminen kuntien palvelukseen

Uudistusta valmistellaan laajassa yhteistyössä

- TE-palvelujen siirtoa ja hallituksen esitystä valmistellaan yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kuntien järjestämisvastuu

Miten taataan palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja kuntien mahdollisuus suoriutua tehtävistään?

TE-palvelut 2024

Järjestämisvastuu

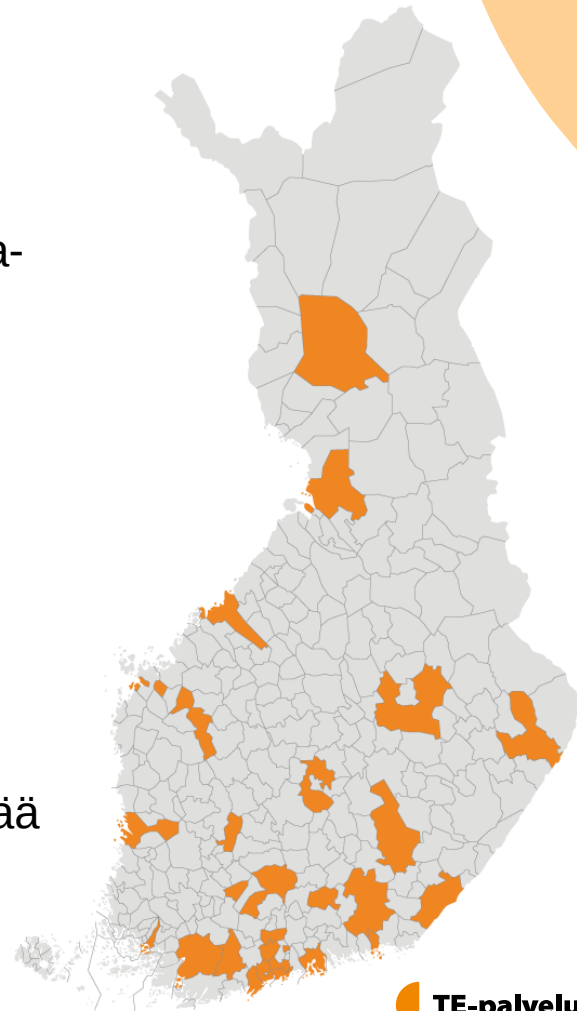
Kunnat muodostavat työllisyydenhoitoon yhteistoiminta-alueet kuntalain mukaisesti.

Vähimmäiskoko on 20 000 työvoimaa. Lisäksi otettava huomioon:

- maantieteellinen yhteys
- työssäkäynnin toimivuus
- kielellisten oikeuksien toteutuminen
- riittävät resurssit

Perälautasääntely = Viimesijassa valtioneuvosto päättää

Periaatteessa 27 suurinta kuntaa voivat järjestää itse

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kannustava rahoitusmalli

Miten kuntia kannustetaan kehittämään toimintansa tehokkuutta ja vaikuttavuutta työllisyyden hoidossa?

TE-palvelut 2024

Mitä tarkoittaa kannustava rahoitusmalli?

Työllisyyden edistämisen keinovalikoima (valta) ja työttömyyden kustannus (vastuu) ovat samoissa käsissä.

- Kunnat päättävät palveluista ja vastaavat kustannuksista

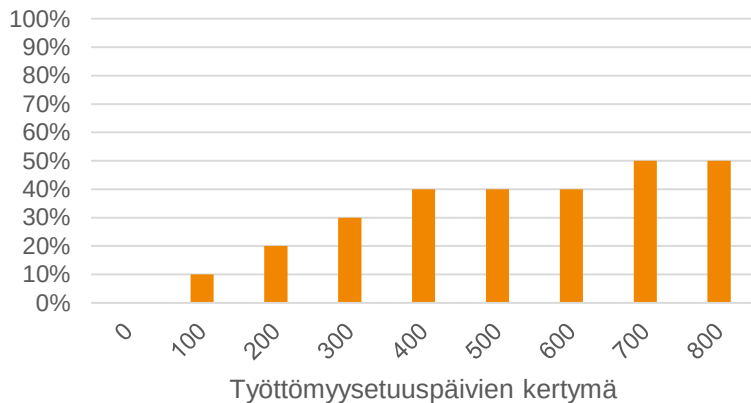
Myös hyödyt tulevat palveluista vastuussa olevalle taholle

- Mitä paremmin työttömyys kehittyy, sitä enemmän kunnalle jää liikkumavaraa budjettiin.

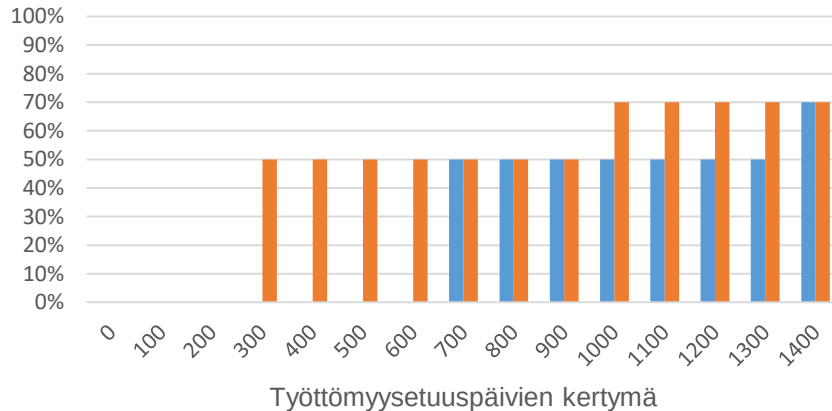
Kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuden perusosan suuruudesta osasta

Jatkovalmistelussa oleva malli

Nykytila

■ Työttömyys alkaa ansio- tai peruspäivärahalta

■ Työttömyys alkaa työmarkkinatuetta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Palvelut

Mitkä palvelut kuntalaisten tulee saada kunnasta ja mitkä palvelut keskitetään valtakunnallisesti?

TE-palvelut 2024

Kunnille siirtyy pääosa henkilö-, työnantaja- ja yrityspalveluista

- Pääosa nykyisin TE-toimistojen vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista siirtyy kuntien vastuulle vuonna 2024.
- Näiden palvelujen hankintatehtävät siirtyvät myös ELY-keskuksilta kunnille.

Alueita tukevat valtion tehtävät

- Palvelujärjestelmän toimivuus valtakunnan tasolla
- Ylialueelliset palvelut, joilla tuetaan alueellisia toimintoja
- Palvelut, joilla turvataan merkittävää soveltamis- ja ratkaisukäytännön yhdenmukaisuutta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ohjaus, valtion tehtävät ja tiedolla johtaminen

Millaisilla tiedolla johtamisen ja rahoituksen keinoilla
valtio jatkossa ohjaa kuntia?

TE-palvelut 2024

Valtion rooli TE-palvelut 2024 -mallissa

- Valtiolla on viime kädessä vastuu työvoimasta.
- Valtio vastaa
 - työllisyydenhoidon palvelujärjestelmän valtakunnallisesta toimivuudesta, kuten tietojärjestelmästä
 - työllisyyden kehitystä ja tilastointia koskevan tiedon tuottamisesta ja seurannasta
 - kuntien ohjauksesta lainsäädännöllä ja rahoituksella
 - laillisuusvalvonnasta
 - kuntien työllisyydenhoidon sparrauksesta ja arvioinnista
 - yhdessä kuntien kanssa yliaalueellisista ja valtakunnallisista palvelukokonaisuuksista, joilla edistetään kansallisesti merkittäviä työllisyystoimenpiteitä (esimerkiksi äkilliset rakennemuutostilanteet ja kansainväliset rekrytoinnit)

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Henkilöstö ja muutosjohtaminen

Miten henkilöstöä tuetaan uudistuksessa ja millaista
muutosjohtamista se edellyttää?

TE-palvelut 2024

Palvelujen siirto valmistellaan hallitusti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen

- Kun TE-palvelut siirtyvät kuntiin, myös TE-toimistojen henkilöstö siirtyy valtiolta kuntien palvelukseen.
- Henkilöstön siirtymisessä kuntiin noudatetaan virkamieslain mukaisesti liikkeenluovutusta koskevia periaatteita.
 - Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen yhteydessä uuden työnantajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä ja säilyttää siirtymähetkellä voimassa olevat palvelussuhteeseensa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valmistelun eteneminen

TE-palvelut 2024

Työllisyyden kuntakokeiluille säädetään jatko palveluiden pysyvään siirtoon asti

- 1.3.2021 käynnistyneille työllisyyden kuntakokeiluille säädetään jatko siihen asti, kunnes TE-palvelut siirtyvät pysyvästi kuntien järjestämisvastuulle.
- Hallituksen esitys kuntakokeilulain jatkosta on tarkoitus antaa eduskunnalle joulukuussa 2021.
- Valtion yt-prosessi työllisyyden kuntakokeilujen jatkumisesta (9/2022 - 3/2023)

TE-palvelut 2024 -uudistuksen aikataulu

- HE lausuntokierrokselle, toukokuu 2022
- HE eduskunnalle, syyskuu 2022
- Lait voimaan, huhtikuu 2023
- Kuntien sopimukset, marraskuu 2023
- Valtion yt-prosessi, marraskuu 2023 – lokakuu 2024
- Uudistus käynnistyy vuoden 2024 aikana

Lue lisää

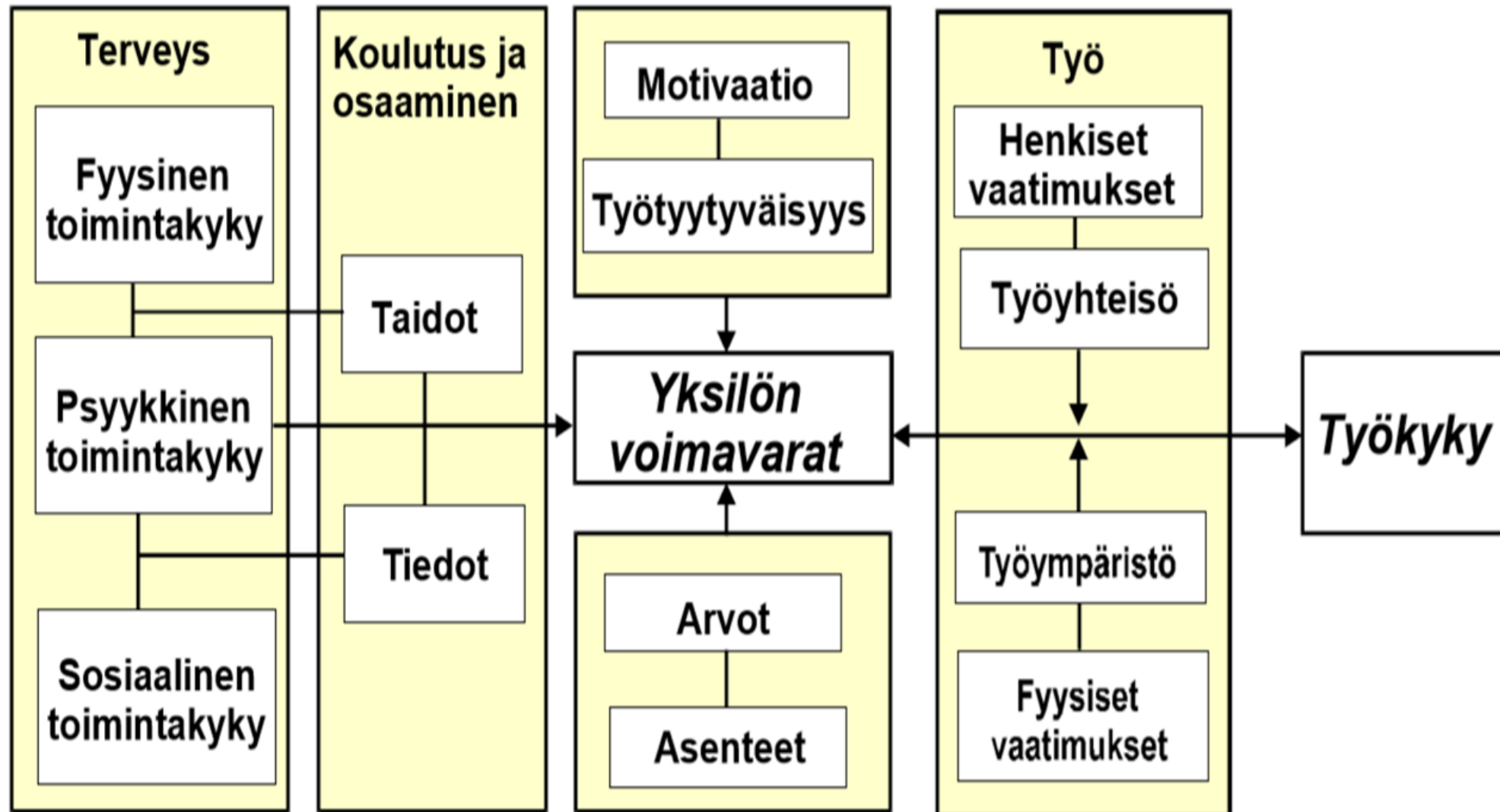
tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024

Työllisyyspalveluiden ja soten yhdyspinnat käytännön työn näkökulmasta

Kristiina Aho 30.11.21

Helsingin Työllisyyspalvelut, Työhön kuntouttavat palvelut

Työkykytiimi

Helsinki

Toimintaympäristön tunnistaminen

- Organisaatioiden johtotasolla pitää huolehtia puitteet yhteistyön tekemiselle selkeiksi, linjausten pitää mahdollistaa ja jättää tilaa arjen yhteistyön muotouttamiselle >>> yhdyspinnat auki
- Työntekijätasolla pitää tuntea yleispiirteissään myös toisen ammattiryhmän työtä ohjaavat lait – edes otsikoina – ymmärtääkseen yhteistyön toimintaympäristöä
- Yhteistyölle pitää olla rakenne, johon on hyvä sisällyttää vähemmän kokouksia ja enemmän yhteistä orientaatiota tuottavaa koulutusta
- Oman alueen työllisyystilanteen tunnistaminen
- Kaikki työttömät asiakkaat eivät tarvitse monialaista työskentelyä

Tavoitteet selville

- Mitä yhteistyöllä tavoitellaan, onko siihen aito tarve?
- Yhteisesti tunnistettu miksi ylipäättään teemme yhteistyötä (velvoite vai tarve?) yleisellä tasolla ja asiakaskohtaisesti
- Miksi teemme tämän aktivointisuunnitelman asiakkaalle?
- Mikä on kenenkin rooli yhteisessä tekemisessä
- Millainen monialainen yhteistyö on tarkoituksenmukaista ja vaikuttavaa missäkin tapauksessa, miten osataan soveltaa tarpeen mukaan
- Kun työtön asiakas tarvitsee monia eri palveluja, on syytä työskennellä monialaisesti niin että sosiaalialan ammattilainen on mukana asiakkaan tukena

Miten toteuttaa sosiaalialan työtä työllisyydenhoidossa

Monialaisen työn voi toteuttaa paikallisesti monin eri variaatioin, olennaisinta on, että verkostoa johdetaan ja johdetaan yhteen, yhteisillä tavoitteilla.

Asiakaskohtainen menetelmällinen verkostotyö, jonka avulla voidaan ylittää hallintojen rajoja.

TYPeissä tehty työ on onnistuneissa puitteissa hyvä tapa organisoida moniammatillinen työ tarkoituksenmukaisilla työnjaoilla.

Miksi sosiaalialan työtä työllisyydenhoidossa

- Työttömyys voi toisinaan olla seurausta siitä, että ihmisellä on ollut monia eri ongelmia pitkään tai näistä syistä ei ole vielä päässyt työelämään
- Pitkittynyt työttömyys voi myös tuoda ihmisen elämään monia muita ongelmia kuin pelkän työn tai koulutuksen puutteen
- Tällöin tarvitaan sosiaalialan ammattilaisen apua muutoksen aikaan saamiseksi
- Sosiaalityö (sosiaalialan työ) on muutostyötä, johon koulutus tuottaa hyvät menetelmälliset valmiudet
- Sosiaalityössä ihminen otetaan kokonaisuutena, sosiaalityön ymmärrykseen sisältyy kaikki ihmisen elämään kuuluvat asiat >>> asioiden yhteydet tunnistetaan ja niihin osataan etsiä ratkaisuja yhdessä asiakkaan kanssa ja kutsumalla muita ammattilaisia mukaan
- Sosiaalityötä tehdään menetelmällisesti sekä yksilön että verkoston kanssa

Työllistymistä edistävä sosiaalialan työ

- **Työllisyydenhoidon kontekstissa tehtävää kokonaisvaltaista ja asiakaskohtaista sosiaalityöntekijän tai sosionomi AMK tekemää vuorovaikutuksellista muutos- ja verkostotyötä tavoitteena saada asiakas etenemään tai kuntoutumaan koulutukseen tai työhön**
- **Sosiaalityön menetelmin rakennetaan työllistyvyyden ja opiskeluvalmiuksien edellytyksiä**
- **Menetelmiä peilataan jatkuvasti suhteessa asiakkaiden etenemiseen koulutukseen tai työhön.**
- **Sosiaalityöntekijän koulutuksen saaneella mukana on rakenteellinen työ ja tiedon tuottaminen päätöksentekoon yhdessä muiden ammattilaisten kanssa työttömyyteen liittyvien yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseksi**

MITEN TYÖLLISTYmistä EDISTÄVÄÄ SOSIAALIALAN TYÖTÄ TEHDÄÄN

- Sosiaalialan ammattilainen luo turvallisen suhteen asiakkaaseen ja voi tulkata järjestelmää hänelle
- **Omatyöntekijänä sosiaalialan ammattilainen kokoaa yhteen asiakkaan tarpeiden mukaisen verkoston ja koordinoi sitä** (myös lähipiiri otetaan suostumuksella mukaan mikäli kyse nuoresta)
- Verkoston avulla varmistetaan, että asiakas saa tarvitsemansa palvelut, joista muodostuu **suunnitelmallinen kokonaisuus** tavoitteena koulutus tai työ
- Työtapa vaatii laajaa osaamista sekä tietämystä sosiaalityöstä että palveluista ja niiden mahdollisuuksista
- **Vaatii työntekijältä aikaa, mutta verkostotyö on vaikuttavaa ja kustannustehokasta, koska verkosto tukee asiakkaan pyrkimyksiä ja välttää päällekkäisen työn tekemiseltä**
- Asiakas pysyy työskentelyn keskiössä koko ajan

Kiitos!

kristiina.aho@hel.fi

Helsinki

Kiitos osallistumisesta !

www.kuntaliitto.fi

kuntaliitto.fi/sotemuutostuki

9.11.2021

Kuntaliitto kokoaa suosituksia hyvinvointialueen ja kunnan johtamisjärjestelmien yhteensovittamiseksi

Kunnilla ja hyvinvointialueilla on yhteiset asukkaat ja paljon yhteistyötarpeita. Yhteistyössä onnistuminen edellyttää muun muassa yhteisiä tavoitteita, yhteistä tilannekuvaa, yhteisesti sovittuja menettelytapoja sekä toimivaa tiedonkulkua.

Sote-uudistus

SOTE-TULEVAISUUS-PÄIVÄ

Kuntien ja
hyvinvointialueiden
yhdyspinnat

9.12.2021 klo 9–12

#sotetulevaisuuspäivä

KUNTA
LIITTO